

LİSANSÜSTÜ PROGRAM ENSTİTÜSÜ

**CİBUTİ TASARIM KÜLTÜRÜNDE
SÖMÜRGEÇİLİK ETKİSİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

Zouhour Hassan YOUSOUF

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İstanbul, Kasım 2023

CİBUTİ TASARIM KÜLTÜRÜNDE SÖMÜRGEÇİLİK ETKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Zouhour Hassan YOUSOUF

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLETİŞİM TASARIMI VE GÖSTERGEBİLİM ANABİLİM

**İLETİŞİM TASARIMI VE GÖSTERGEBİLİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Bengisu Bayrak SHAHMİRİ

YÜKSEK LİSANS TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ

Prof. Dr. Pınar Seden MERAL

Doç. Dr. Zeyneb Koçer GÖZTEPE

ÖNSÖZ

Bu bilimsel araştırmayı gerçekleştirme fırsatını sağlayan ve bize sağlık, esenlik ve kararlılık veren Yüce Allah'a şükürler olsun.

Tez danışmanım Prof. Dr. Bengisu Bayrak Shahmırı'na içten teşekkürlerimi sunuyorum; bana olan güveni, sürekli mevcudiyeti ve bu çalışmayı tamamlamama yardımcı olmaya adanmış sabrı için minnettarım.

Bu çalışma sürecinde, annem, babam ve kardeşlerim, gösterdikleri sabır, destek ve anlayış için en içten teşekkürleri hak ediyorlar. Onların teşvikleri ve desteği, bu çalışmanın motivasyonunu artırdı.

Tüm zorlukları aşmama izin verdiği için Allah'a şükretmek istiyorum. Her geçen gün Senin rehberliğini tecrübe ediyorum. Diplomamı tamamlamama izin veren Sensin, geleceğim için her zaman Sana güvenmeye devam edeceğim.

Sonuç olarak, bu çalışma sadece bir tez olmanın ötesinde, aynı zamanda kariyerime ve kişisel gelişimime önemli katkı sağlayan, ayrıca ülkemizin sömürge dönemi tarihi hakkında derin bir anlayış kazandıran bir öğrenme yolculuğu oldu.

Zouhour Hassan Youssouf

Istanbul, 2023

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
ABSTRACT	vi
GÖRSEL LİSTESİ	vii
ŞEKİL LİSTESİ	viii
1 GİRİŞ.....	1
1.1 ARAŞTIRMANIN AMAÇLARI VE HEDEFLERİ	2
1.2 ARAŞTIRMA SORULARI.....	2
1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	3
1.4 ARAŞTIRMANIN ARKA PLANI	4
1.5 ARAŞTIRMANIN YAPISI.....	5
2 LİTERATÜR TARAMASI.....	6
2.1 KÜLTÜR VE SÖMÜRGEÇİLİK İLİŞKİSİ	6
2.1.1 Sömürgeciğin Tasarın Üzerindeki Etkisi.....	8
2.1.2 Cibutili kadının vücudu: Arzulanan bir cinsel.....	10
2.2 ROLAND BARTHES VE GÖSTERGEBİLİM ANLAYIŞI	14
2.3 İKONOGRAFİK VE İKONOLOJİK ELEŞTİRİ YÖNTEMİ	18
2.4 Dergilerin Görsel İçerik Analizi	25
2.4.1 "Voilà" Dergisinin Kapağının Analizi.....	25
2.4.2 Medya Etkisi Teorisi	38
3 ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ.....	44
3.1 ARAŞTIRMA TASARIMI	44
3.2 ARAŞTIRMA STRATEJİSİ.....	45
3.3 VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ.....	46
3.4 VERİ ANALİZİ YÖNTEMİ	47
3.5 GÜVENİLİRLİK VE GEÇERLİLİK.....	48
4 Sonuç.....	50
4.1 SONUÇ	50
4.2 ÖNERİLER	51
4.3 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	51
KAYNAKÇA	53

ÖZET

CİBUTİ TASARIM KÜLTÜRÜNDE SÖMÜRGEÇİLİK ETKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Cibuti'nin Doğu Afrika'da konumlanması, tarihsel olarak çeşitli yabancı etkilerle karşılaşmasına neden olmuştur. Özellikle sömürgecilik, Cibuti'nin kültürü ve tasarımı üzerinde derin ve kalıcı izler bırakmıştır. Bu dönemde, geleneksel tasarım anlayışı, Cibuti toplumuna giren yabancı kültürel unsurların etkisiyle önemli değişikliklere uğramıştır. Sömürgecilik döneminde, Cibuti, farklı Avrupa güçleri tarafından kontrol edilmiştir. Bu durum, Avrupalı sömürgecilerin kendi kültürlerini dayatmalarına ve yerel kültür üzerinde belirgin bir etki bırakmalarına yol açmıştır. Araştırma, özellikle dergilerin, tasarım kültüründeki değişim ve evrim süreçlerinde nasıl bir etkileşim içinde olduğunu detaylı bir şekilde ele almaktadır. Cibuti'nin tarihindeki sömürge dönemlerinde, özellikle Fransız yönetimi altında, dergilerin tasarım kültürüne katkılarını ve bu dergilerin yerel tasarım anlayışına olan etkilerini inceler. Sömürgecilik etkisinin tasarım kültüründe nasıl yansıdığını, dergiler aracılığıyla nasıl aktarıldığını ve bu süreçte dergilerin nasıl bir araç olarak kullanıldığını değerlendirir.

Anahtar Kelimeler: Sömürgecilik, tasarım kültürü, dergileri

Tarih: 04.11.2023

ABSTRACT

A RESEARCH ON THE EFFECT OF COLONIALISM ON DESIGN CULTURE IN DJIBOUTI

Djibouti's location in East Africa has historically caused it to encounter various foreign influences. Colonialism, in particular, has left deep and lasting marks on Djibouti's culture and design. During this period, the traditional design approach has undergone significant changes under the influence of foreign cultural elements entering Djibouti society. During the colonial period, Djibouti was controlled by different European powers. This led European colonialists to impose their own culture and leave a significant impact on local culture. The research examines in detail how magazines interact in the processes of change and evolution in design culture. It examines the contributions of magazines to design culture during the colonial periods in Djibouti's history, especially under French rule, and the effects of these magazines on the local design concept. It evaluates how the influence of colonialism is reflected in design culture, how it is transferred through magazines, and how magazines are used as a tool in this process.

Keywords: colonialism, design culture, magazine

Date: 04.11.2023

GÖRSEL LİSTESİ

Görsel 1: <i>Sexe, race et colonies</i> kitabından bir dönem fotoğrafı. Fotoğraf: Editions La découverte ...	12
Görsel 2: Jan Van Eyck , Arnolfinin Evlenmesi	22
Görsel 3: " <i>Voilà</i> " dergisinin kapağı, 16 Ocak 1932. Bu belge " <i>Sexe, race et colonies</i> " adlı kitapta yer almaktadır.	27
Görsel 4: " <i>Bir kadını taciz eden askerler</i> ", fotoğraf, gümüş baskı, 1970 (Photo d'archives d'Eros. Coll. Gilles Boëtsch. Coll. Olivier Auger).....	31
Görsel 5: " <i>CIBUTI HATIRASI (FAHİŞE)</i> " FOTOĞRAF, MODERN GÜMÜŞ BASKI, 1948.	33
Görsel 6: " <i>BOUSBIR</i> ", HAFTALIK VOILÀ DERGİSİNİN KAPAĞI [PARİS, FRANSA], 1936 [KASIM].	36
Görsel 7: <i>Cibuti: Marwo'nun kadınları</i> Yazan: Sabine Grandadam - 8 Mart 2013, 09:21 tarihinde yayınlandı	42

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1 : Roland Barthes’a göre gösterge şeması	15
Şekil 2: Erwin Panofsky İkonografik ve İkonolojik Eleştiri Yöntemi	20

1 GİRİŞ

Bu etkilerin bir sonucu olarak, Cibuti'nin tasarımı günümüzde bile sömürgecilik unsurlarını korurken aynı zamanda modernizmle birleşerek kendine özgü bir kimlik oluşturmuştur (Kadamy Mohamed, 1996, s.511-521). Tarih boyunca, birçok kültür sömürgeci güçler tarafından etkilenmiş ve dönüştürülmüştür. Sömürgecilikle mücadele eden toplumların kültürel yapısı, bu mücadelelerin bir sonucu olarak değişmiş ve gelişmiştir. Bu bağlamda, Cibuti gibi bir ülkenin kültürünün sömürgecilik tarafından nasıl etkilendiği açıkça görülebilmektedir.

Sömürgeciliğin Cibuti'deki tasarım kültürü üzerindeki etkisi son derece karmaşık ve çok boyutlu bir konudur. Edward Said'in 'Oryantalizm' adlı kitabında vurguladığı gibi, sömürgecilik yalnızca siyasi bir tahakküm meselesi olmanın ötesinde, aynı zamanda sömürgeleştirilmiş toplumların yaşamlarının her yönünü derinden etkileyen bir sistemdir. Siyasi, ekonomik ve kültürel güçler birbirine sıkıca bağlıdır ve iç içe geçer, bu da ayrıştırılamayan bir etkiler ve kısıtlamalar ağı oluşturur. Bu gözlem, Cibuti'deki tasarımın sömürgecilik tarafından nasıl şekillendirildiğini anlamak için hayati bir öneme sahiptir (Marie Bugeja, 1934).

Bu çalışma, Cibuti'nin kültürel tasarımına sömürgecilik etkisi üzerine odaklanmaktadır. Özellikle kadın dergilerinin bu etkiye nasıl katkıda bulunduğunu incelemeyi amaçlamaktadır. Kadın dergileri, bir toplumun sosyal ve kültürel değerlerini yansıtan önemli iletişim araçları olarak hizmet eder. Moda, güzellik, ev yaşamı ve kadın hakları gibi konular, bu dergiler aracılığıyla geniş kitlelere ulaşır. Bir toplumun güzellik, moda ve tarz anlayışı, bu dergilerin içerikleri tarafından büyük ölçüde şekillendirilir. Bu nedenle, Cibuti'deki kadın dergilerinin içeriği ve tasarımı, ülkenin tasarım kültürünü etkileyebilir.

Bu çalışmanın, Cibuti'deki kadın dergilerinin tasarım öğeleri ve içerikleri aracılığıyla sömürgecilik etkisinin nasıl yansıtıldığını ve Cibuti tasarımı üzerindeki etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde araştırmaktır. Ayrıca, Cibuti toplumundaki kadınların kimliklerinin bu dergiler aracılığıyla nasıl şekillendirildiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Cibuti'deki kadın dergilerinin içeriği ve görsel sunumları, bu tezde ayrıntılı olarak ele alınacaktır. Ek olarak, bu dergilerin sömürgecilik etkisini nasıl yansıttığı ve yerel kültürü nasıl şekillendirdiği de detaylı bir şekilde

incelenecektir. Çünkü sömürgecilik döneminin etkileri hala güçlü bir şekilde hissedilmektedir, bu dergilerin içeriğinde muhtemelen sömürgeci bakış açıları mevcuttur. Bu tez, bu etkileri anlamak ve Cibuti'nin tasarım kültüründe nasıl bir etkisi olduğunu derinlemesine incelemek için önemli bir adım olacaktır.

1.1 ARAŞTIRMANIN AMAÇLARI VE HEDEFLERİ

Günümüzde kültür ve medyanın toplum üzerindeki etkisi giderek artmaktadır. Bu etkilerin araştırılması, özellikle tarihsel güç dinamiklerinin, örneğin sömürgecilik gibi, görsel kültür üzerindeki etkisiyle ilgili çalışmaların yoğunlaştığı bir alan olmuştur. Bu tez, görsel kültürdeki sömürgecilik izlerinin nasıl var olduğunu ve bunun tasarım üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Çalışma, Cibuti tasarım kültüründeki sömürgecilik etkisi üzerine odaklanarak, kadın dergilerinin bu etkiye nasıl katkıda bulunduğunu incelemeyi hedeflemektedir. Cibuti'de sömürgecilik döneminde yabancı kültürel unsurların tasarım üzerindeki etkisini ve kadın dergilerinin Cibuti toplumunda moda, güzellik ve kadın kimliği konularındaki rolünü anlamaktır. Bu araştırma, sömürgeci etkinin doğasını ve kapsamını Cibuti'deki tasarım tarihinin görsel temsilleri üzerinden açığa çıkarmayı ve sömürgecilerin bu temsilleri nasıl yorumladığını incelemeyi amaçlamaktadır. Cibuti tasarım kültüründeki sömürgecilik etkisini belirlemektir. Araştırma, Cibuti'deki tasarım ve kültürel unsurlar üzerindeki sömürgecilik dönemlerinin etkilerini inceleyerek sömürgecilik etkisinin niteliği ve boyutları hakkında bilgi sunmayı amaçlamaktadır.

Bu kapsamda, kadınların kimliklerini ve kendilerini ifade etme biçimlerini belirlemek için kadın dergilerinin rolü analiz edilecektir. Ayrıca, dergilerin kadın haklarına katkıları ve toplumun genel değerlerine olan etkileri de değerlendirilecektir. Bu bağlamda, dergilerdeki metinsel ve görsel temsillerin derinlemesine incelenmesi planlanmaktadır.

1.2 ARAŞTIRMA SORULARI

Bu araştırma, temelde şu sorulara odaklanmaktadır:

➤ Cibuti'deki kadın dergilerinin görsel içeriğinde sömürgecilik etkisi nasıl görünmektedir?

- Sömürgecilik dönemlerinde Cibuti tasarımı kültüründe yer alan kadın dergilerinin içerikleri nasıl bir sömürgeci etki göstermektedir?
- Kadın dergilerinin Cibuti toplumunda kadınların kimlikleri ve rolleri üzerindeki etkisi nedir?

1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu çalışma, görsel kültür ve medya üzerindeki sömürgecilik etkilerinin derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca, toplumda var olan farkındalığı artırarak daha adil ve eşitlikçi bir görsel kültürün teşvik edilmesine yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Cibuti'nin kültürel tasarımında sömürgecilik etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, özellikle kadın dergilerinin bu etkiye olan katkılarını araştırmak hedeflenmektedir. Cibuti tarihsel olarak birçok farklı sömürgecilik dönemi görmüştür ve bu dönemlerin tasarım ve kültürel öğeler üzerinde belirgin etkileri olmuştur. Bu araştırma, Cibuti'nin tasarım ve kültüründeki sömürgecilik etkisini anlamak ve bu etkilerin günümüzdeki durumunu belirlemek için yapılacaktır. Sömürgecilik döneminde Cibuti'ye giren yabancı kültürel unsurların, geleneksel tasarım anlayışını nasıl değiştirdiği özellikle üzerinde durulacaktır. Kadın dergilerinin Cibuti tasarım kültürüne etkisi ve bu etkilerin günümüzdeki yansımaları da özel olarak incelenecektir.

Araştırma, Cibuti'deki kadın dergilerinin içerikleri, tasarımları ve görsel sunumları üzerinden sömürgecilik etkisinin nasıl yansıtıldığını göstermeyi amaçlamaktadır. Cibuti'de moda, güzellik, ev yaşamı ve kadın hakları gibi konuları ele alan kadın dergilerinin, sömürge döneminden etkilenen tasarım öğelerini içerebileceği düşünülmektedir. Bu çalışma, Cibuti'deki kadın dergilerinin tasarım kültürüne katkılarını ve sömürgecilik etkisiyle etkileşimini daha detaylı bir şekilde araştıracaktır. Elde edilen bulgular, Cibuti'de tasarım kültüründe sömürgecilik etkisinin niteliği ve derecesi hakkında önemli bir anlayış sunacaktır. Ayrıca, bu çalışma gelecekteki yerel tasarım stratejileri için önemli bir yol haritası sağlayacaktır. Ayrıca, Cibuti'deki kadın dergilerinin kadınların kimliklerini nasıl şekillendirdiğini ve kadın haklarına nasıl katkıda bulunduğunu anlamak da önemli bir araştırma hedefidir.

Cibuti'nin tasarım kültüründe sömürgecilik etkisinin belirlenmesi ve anlaşılmasıdır. Bu araştırma, yerel tasarımın özgün kimliğini koruma ve geliştirme çabalarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, kadın dergilerinin toplumun inançlarını ve değerlerini nasıl etkilediğini anlamak, kadın haklarının ilerlemesi için de son derece önemlidir. Bu çalışma, Cibuti'deki tasarım ve kültürel çalışmalar alanında mevcut bir boşluğu doldurmayı ve gelecekteki araştırmalara ve tartışmalara ışık tutmayı hedeflemektedir.

1.4 ARAŞTIRMANIN ARKA PLANI

Görsel kültürün toplum üzerindeki etkisiyle ilgili çalışmalar, Roland Barthes gibi düşünürlerin teorik çerçevesinde genişlemiştir. Bu tez, sömürgecilik ve görsel kültür arasındaki ilişkiyi daha iyi anlamak için bu ve benzeri çalışmalara dayanmaktadır. Cibuti'nin sömürgecilik tarihini ve etkilerini anlamak, onun Afrika kıtasındaki konumunu ve tarihini anlamak adına önemli bir adımdır. Bu ülke tarih boyunca birçok farklı sömürge gücü tarafından ele geçirilmiş ve en sonunda 21. yüzyılın sonlarında Fransızların sömürgesi haline gelmiştir.

Bu dönemde, Fransızlar Cibuti'nin siyasi, ekonomik ve kültürel yapısını derinden etkilemiştir. Sömürge yönetimi, Cibuti'nin sosyal yapısını ve kültürünü değiştirmiş, yerel kültürel öğeler ile Avrupa değerlerini bir araya getirmiştir. Bu süreçte, kadın dergileri moda, güzellik ve yaşam tarzı gibi konuları topluma sunarak bu değişimi yansıtmıştır. Bu dergiler, sömürgeci kültürün etkilerini yansıtan görsel içeriklerle doludur ve bu içerikler, yerel kadınların davranışlarını, giyim tarzlarını ve güzellik standartlarını şekillendirmiştir.

Ancak, sömürgecilik sonrası dönemde Cibuti, kültürel özerklik için mücadele etmiş ve yerel kültürel mirasın korunması ve özgün kimliklerin yeniden keşfi bu süreçte önemli hale gelmiştir. Bu bağlamda, Cibuti kadın dergilerinin sömürgecilik üzerindeki etkisini araştırmak, sömürgecilik sonrası dönemde meydana gelen kültürel değişiklikleri ve direnişi anlamak için son derece önemlidir. Bu araştırma, kadın dergilerinin görsel içeriğini inceleyerek sömürgecilik etkisinin nasıl yansıtıldığını ve kadınların kimlik oluşturmadaki rolünü gösterebilir. Sömürgeci ideallerin ve sembollerin görsel olarak nasıl kullanıldığı, kadın dergileri üzerinden incelenebilir. Bu nedenle, Cibuti'nin kültürel

mirasını korumak, ülkenin yerel kimliğini güçlendirmek ve kültürel sömürgecilik sürecine katkıda bulunmak için bu araştırma büyük önem taşımaktadır.

1.5 ARAŞTIRMANIN YAPISI

Bu çalışma, dört ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm olan giriş, tezin genel amacını, önemini ve yapısını okuyucuya açıklar. Çalışmanın ikinci bölümü, literatür taramasıdır ve sömürgecilik etkisinin tasarım üzerindeki genel etkisini ele almaktadır. Bu bölümde dört ana bileşen ve birkaç alt bölüm bulunmaktadır. İlk bölüm "Kültür ve Sömürgecilik İlişkisi"ni açıklar. İkinci alt bölüm, sömürge etkisinin tasarım üzerindeki etkisi ve nesne olarak kadın vücudu konularını ele alır. Bir sonraki bölüm, Roland Barthes'ın metodolojisi ile ikonografik-ikonolojik eleştiri yöntemlerini kullanarak bu ilişkileri anlamak için bir çerçeve sunar ve görsel medyanın sömürgecilik izlerini nasıl yansıttığını derinlemesine inceleyerek bu bölümü tamamlar. Üçüncü bölüm, metodoloji hakkında bilgi içerir ve nitel yaklaşımın bir açıklamasını sunar. Son bölümde ise sonuçlar, öneriler ve araştırmanın sınırlılıkları sunulmaktadır.

2 LİTERATÜR TARAMASI

2.1 KÜLTÜR VE SÖMÜRGEÇİLİK İLİŞKİSİ

Bahsettiğiniz durum, sömürge egemenliğinin etkilerini anlamak açısından önemli bir örnek sunmaktadır. Sömürgecilik, birçok yerel kültürü, toplumu ve bireyleri derinden etkilemiş ve kişiliksizleşme gibi sosyo-psikolojik sonuçları ortaya çıkarmıştır. Özellikle Afrika, Asya ve Latin Amerika gibi kıtalarda, sömürgecilik dönemlerinde yerel halklar genellikle kendi kültürleri ve kimlikleri üzerinde kontrol kaybetmişlerdir. Sömürgecilerin kültürlerini üstün görmesi ve yerel kültürleri aşağılaması, yerel halkların kendilerini değersiz hissetmelerine ve kendi kimliklerinden uzaklaşmalarına neden olmuştur. Bu durum, kişiliksizleşme olarak adlandırılan bir süreci tetiklemiştir.

Cibuti örneğinde, Fransızların bölgeyi sömürgeleştirmesi, başlangıçta ticaret ve siyasi nedenlerle yapılmış olabilir, ancak zamanla yerleşme ve hakimiyet kurma politikaları izlenmiştir. Altyapı projeleri gibi faaliyetler, sadece ekonomik çıkarları değil, aynı zamanda kültürel etkileşimi ve kontrolü güçlendirmeyi amaçlamış olabilir. Bu süreç, yerel halkın kendi toprakları üzerindeki hakimiyetini kaybetmesine ve kültürel kimliğini koruma mücadelesine neden olabilir. Bu durum, kişiliksizleşme sürecini tetikleyerek, bireylerin ve toplulukların kendi değerlerinden uzaklaşmasına yol açabilir.

Bununla birlikte, Avrupalı yerleşimcilerin gelişi geleneksel yapıları. Sömürge dönemi, 1886'da Obock'un kuruluşundan 1977'de ülkenin bağımsızlığına kadar uzandı ve yerleşimciler ile yerel halk arasındaki ilişkiler, dünya çapındaki gelişmelere göre değişti. Fransızlar 1940'ların sonlarına kadar ülkeye yerleştikten sonra, ülke belirli bir istikrar dönemi yaşadı ve Fransızlar yerel halk arasında olumlu bir imaj. Hatta Fransızlarla iki dünya savaşında savaştılar. "Somali Taburu" adı verilen birlik, Verdun Savaşı dahil olmak üzere birçok savaşta cesaretini kanıtladı. Somalililere gösterdikleri fedakarlık ve cesaretin yanı sıra, bu güç, Fransa'nın zorluklarını aşma sürecinde gösterdiği sarsılmaz bağlılık için de takdir edildi (Shehim, Kassim ve Searing, 2020, s. 221-225). Sömürgeleştirme, halkların kültürel gerçekliğini şiddet yoluyla bastırarak, onları tarihi bir gettoda dondurarak her türlü kimlikten mahrum ettirir. Bu durum, Afrika ve diğer kıtalardan gelen, sürekli baskının (sınıfcılık, cinsiyetçilik, ırksallaştırma) objesi haline gelen, kendi

varoluş durumunun mutlak belirleyicileri gibi davranan kadın öznesini anlamak adına önemlidir (Lugones, Maria. 2008).

Birçok durumda, sömürgeciler sömürge halklarına kendi kültürlerini empoze etmeye çalışmışlardır ve onları dillerini, geleneklerini, geleneklerini ve inanç sistemlerini terk etmeye zorladılar. Bu kültürel asimilasyon genellikle eğitim, din ve yasal politikalar yoluyla sağlandı. Sömürgeciler genellikle kendi kültürlerini üstün görme eğiliminde olmuş ve bu düşünciyi yerel kültürleri aşağılamak ve değiştirmek için kullanmışlardır. Bu durum, sömürgecilik dönemlerinde kültürel çeşitliliğin zarar görmesine ve bazı yerel kültürlerin yok olmasına neden olmuştur. Kültürel asimilasyon, sadece kültürel mirasın kaybına değil, aynı zamanda toplumsal düzenin ve kimliğin sarsılmasına da yol açabilmiştir. Özellikle Cibuti kadınları, zaman içinde farklı biçimlerde zorlu bir hayat yaşadılar ve bu durum hala devam etmektedir. Bu durum, benzersiz olmayıp, bu geniş kıtada toplumsal örgütlenmelerin çeşitliliği açısından da dikkate değerdir. Sömürgeleştirme, sömürgeleştirilen halkların kültürel öğelerinin fiziksel ve sembolik olarak yok olmasına neden olabilir. Tarihi alanlar, sanat eserleri, ritüel nesneler ve diğer kültürel miras biçimleri yağmalanabilir, yok edilebilir veya sömürgeci ülkelere ihraç edilebilir. Bu kültürel yıkım genellikle sömürgeleştirilmiş toplulukların kültürel kimliğini ve direnişini zayıflatmayı hedeflemiştir (Abdelmajid Zeggaf, 1999).

Bununla birlikte, asimilasyon ve yok etme girişimlerine rağmen, sömürgeleştirmenin kültürel melezleşme süreçlerine de yol açtığını kabul etmek önemlidir. Kültürler temasa geçtiklerinde birbirlerini etkileyebilir ve yeni melez kültürel formlar yaratabilirler. Sömürgeleştirme kültürünün unsurları, sömürgeleştirilmiş topluluklar tarafından entegre edilebilir, uyarlanabilir veya direnilebilir, böylece yeni ve benzersiz bir kültür yaratılabilir. Sömürgeleştirme aynı zamanda sömürgeleştirilmiş halklar arasında kültürel direniş hareketlerini de ateşler. Bu hareketler, nesli tükenmekte olan yerli kültürel yönleri korumaya ve geliştirmeye çalışır. Yerli diller korunmuş, gelenekler aktarılmış ve sanat, müzik ve dans biçimleri, direniş ve kültürel kimliğin onaylanması araçları olarak kullanılmıştır.

Sömürgeleştirmenin kültür üzerindeki etkilerinin genellikle derin ve uzun vadeli olduğuna dikkat etmek önemlidir. Sömürgeciliğin sonuçları, kültürel miras, sosyal eşitsizlikler veya güç dinamikleri yoluyla bugün birçok ülkede hissedilmeye

devam ediyor. Siyahi kadın özne bugün hâlâ sömürgeleştirilmiş ve ilkel bir varlığın prizmasıyla temsil edilmektedir. Bu temsile göre, bu özne, üzerinde hakimiyet kurmadığı aşağılamalara maruz kalan, ihmal edilebilir bir antropolojik veya sosyolojik nesne olarak alınır. Siyah kadının kendisine ve dünyaya tabi olan ilişkisi yetersiz olacaktır ve önceden tanımlanmış bir kişisel, entelektüel ve ekonomik gelişme düzeyine ulaşmak ve ona modern kadının statüsüne ve rütbesine erişmesini sağlamak için kaçınılmaz olarak dönüştürülmesi gerekecektir, değerli ve geçerlidir. Onu dünyaya sunan sömürgeci bakış altında, bu özne zavallı, kayıtsız, güvencesiz ve tüm ihtiyaçlara, özellikle maddi ihtiyaçlara muhtaç görünüyor ve tatmini ancak dış yardım, özellikle hükümet dışı bir örgütün yardımı sayesinde elde edilebilir, mümkünse Avrupa kadınlarının cömert dayanışmasıyla yönetilen, kendi payları için daha modern, onurlu ve kaynaklarla çeşitlendirilmiş olarak temsil edilir (Quijano, Aníbal. 2007. s. 111-118).

2.1.1 Sömürgeciğin Tasarın Üzerindeki Etkisi

Sömürge döneminde kadınlar, sömürgeleştirme sürecinde sıklıkla cinselleştirilmiş ve objeleştirilmiş bir biçimde temsil edilmiştir. Bu temsiller genellikle, sömürgecilerin egemenliklerini pekiştirmek ve sömürge topraklarında hakimiyetlerini vurgulamak amacıyla kullanılmıştır. Kartpostal, roman, afiş gibi görsel ve yazılı medya araçları, kadınları sıklıkla egzotik ve çekici objeler olarak sunmuş, onları sadece erkek arzularına hizmet eden objeler olarak göstermiştir (Césaire, 1963, s.13).

Bu temsiller, sömürge döneminin kadınlar üzerindeki baskı ve kontrolünü vurgulamakta ve kadınların toplum içindeki rolünü sınırlamakta kullanılmıştır. Bu söylemin derinlerinde yatan psikolojik etkilerin incelenmesi, batılıların o dönemde kadınlara yönelik algısının karmaşıklığını ve derinliğini ortaya koymaktadır. Bu temsillerin ötesinde, kadınların gerçek deneyimleri ve direnişleri de göz ardı edilmemelidir. Sömürge döneminde Cibuti kadınlar, sadece objeleştirilmekle kalmayıp, aynı zamanda bu objeleştirmeye karşı direniş göstermiş ve kendi kimliklerini koruma çabası içinde olmuşlardır. Sömürge dönemindeki kadınların deneyimlerinin ve temsillerinin derinlemesine incelenmesi, sömürgecilik sürecinin toplumsal cinsiyet dinamiklerine ve kadınların yaşadığı baskılara etkisini anlamamıza yardımcı olabilir. Ayrıca, kadınların direnişi ve kendi kimliklerini inşa

etme çabaları, onların güçlü ve özgün seslerini yükseltmeye yönelik mücadelelerini vurgulamaktadır.

Sömürge döneminde kadınlar, çifte bir tahakküm altında yaşamışlardır: erkeksi ve sömürgeci tahakküm. Sıklıkla şiddetin kurbanları olmuş, kartpostallarda ve sömürge afişlerinde çıplak ve aşırı cinselleştirilmiş bir biçimde tasvir edilmişlerdir. Bu temsiller, sadece hatalı ve yanıltıcı bir pastoral imajı değil, aynı zamanda itaatkârlığa, sömürüye ve şiddete işaret eden daha derin anlamlar içermektedir. Ancak yalnızca pasifliği vurgulamak, tam bir perspektif eksikliğine neden olabilir. Bu temsilleri değerlendirirken, aynı zamanda orada bir dönüşümün habercisi olarak okunabilecek işaretlere de odaklanmak önemlidir. Sömürge döneminde, kadınlar genellikle kendi nitelikleri yerine, üzerlerine yansıtılan kötülüklerle (örneğin, medenileştirme misyonu gibi) tanımlanmışlardır. Bu, kadınların bireysel kimliklerinin ve güçlerinin bastırılmasına yönelik bir süreçtir. Ancak, bu temsillerdeki pasiflik ve acziyet, aynı zamanda bir dönüşüm potansiyeli taşıyabilir.

Bu bağlamda, temsillerin ötesine geçip, kadınların direniş, dayanışma ve dönüşüm gösteren unsurlarına odaklanmak, kadınların güçlenme süreçlerini anlamak açısından önemlidir. Bu temsiller, sadece mağduriyeti değil, aynı zamanda direnişi ve değişimi de içerecek şekilde okunduğunda, toplumsal cinsiyet normlarına meydan okuma ve daha adil bir gelecek için harekete geçme potansiyeli taşır.

Makaleler, kadın kimliğinin oluşturulma yöntemlerine ve toplumsal cinsiyet ilişkilerine odaklanarak, özellikle de çekici ve cinsel açıdan doyumsuz varlıklar olarak algılanan kışkırtıcı bakışlar ve alaycı gülümsemeleri ele almaktadır, özellikle şehvetli pozlarda. Ancak, bazı fotoğraflarda genç kızların hüznü ve endişeli bakışları, çekilen kadınların birçoğunun genelevlerde çalışmak zorunda kaldıkları veya ailelerinden koparıldıkları gerçeğini hatırlatmaktadır. Kadınların objeleştirilmesi ve cinselliğin bir nesne olarak kullanılması, toplumsal cinsiyet normlarının ve güç ilişkilerinin bir yansıması olarak ortaya çıkar. Bu tür imgeler, kadınların sadece cinsel birer nesne olarak görülmesine ve bu stereotiplerin pekiştirilmesine katkıda bulunabilir. Bu noktada, fotoğrafçılığın sadece estetik değil, aynı zamanda toplumsal sorunlara duyarlı bir şekilde yaklaşması gerektiği vurgulanmalıdır.

Bu ifade, kadınlara yönelik söylemler ve kadınları temsil etme biçimine odaklanarak, onları farklı rollerde gösteren kavramlara dikkat çekmektedir. Kadınlar vahşetin ikonları, savaş kahramanları, tekrar eğitilecek anneler, medeniyet ajanları veya evin melekleri gibi çeşitli rollerde tasvir edilmektedirler. Bu temsiller, kadınların toplumdaki yerini ve algılanma biçimini şekillendirebilecek stereotiplere işaret etmektedir. Bu tür genellemeler ve roller, kadınların çok yönlü varlıklarını sınırlayabilir ve çeşitliliği göz ardı edebilir. Bu konu, cinsiyet rolleri ve kadın temsilleri üzerine daha derin bir eleştiri ve anlayış geliştirmeyi amaçlamaktadır (Genevey, 1970, s.7). Bu çalışmalar, sömürge ve sömürge sonrası dönemlerde kadınların deneyimlerini ve tarihlerini ele almakta ve kadınların sömürgeci misyonların sembolik temsilcileri olarak nasıl kullanıldığını incelenmektedir. 1920'lere kadar, Cibuti kadınlarını çoğu zaman neredeyse çıplak gösteren afişler yaygındı. Daha sonra, "daha uygun" bir giyim tarzına geçiş, "uygarlığın" gerekliliği olarak kabul edildi ve bu şekilde beyaz erkeklerle fotoğraflandı evcilleştirme süreci böylelikle tamamlanmış oldu.

2.1.2 Cibutili Kadının Vücüdü: Arzulanan Bir Cinsel

20. yüzyılda sömürgeleştirme yazarları, cinselleştirme gibi temsillerden etkilenmiştir. Öteki olanın bu yarı sistemli erotik açıklaması "klişelere dayanır ve genellikle gösterişli bir şekilde sunulur" (Gilles Boetsch, Jean-Noel, 1999, s.237). Gilles ve Ferrié'ye göre, sömürge yayınların kapaklarında görülen bu cinselleştirme tarzı, "mevcut klişelere uygun düşer ve onlara güven verir, tanıdık ve şaşırtıcı olmayan bir ötekiliği pekiştirir." Okuyucu, Cibuti'nin şehvet duygularını öğrenmek istemez. Bu klişelerle çelişmeyen romanları okur, çünkü bunları kabul eder.

Bu bağlamda, kapaklar yalnızca bir özet değil, aynı zamanda bir güvence sağlar. Aynı dönemde satılan kartpostallardaki gibi, Cibuti kadınlar çıplak göğüsleriyle çok şehvetli pozlarda gösterilir (Boetsch, Ferrié. 1993. s.237). Ayrıca, sözde yerli kadınların çıplak bedenlerini sergileyen yayınlar, okuyucuların "iyileştirilmesi" ve baştan çıkarılması mesleğine büyük önem vermiştir. Sömürge fotoğrafçıları tarafından çekilen bedenler, insanlık dışı sembolik bir şiddetin hedefi olmuştur. Bu fantezi ve erotik algı, çekici ancak perdeli Cibutilerin bedenini hayal ederek, Batı'nın gerçekliğini (çıplaklık ve cinsel özgürlük) hayal etmeye yol

açmıştır: "Eğer Arap kadını prensipte yüzünü gizlerse, bazen giysisi geri kalanını gösterecek kadar hafiftir" (Descarnes, 1949, s.8).

Fransız yazarlar, sömürge yönetiminin sarayına mensup bazı yazarların sosyo-kültürel öteki gözlemlerine karşı eleştirel bir bakış açısı sergiledi. Fransız eleştirmen Christelle Taraud'a göre, "Yerli bedeni cinselleştirilmiş ve ırksallaştırılmıştır." Kadın hem cinselleştirilir hem de erotik bir nesne olarak sunulur. Klasik oryantalizmden sömürge kadın ikonografisine doğru bir geçiş söz konusudur. Kadınlar, sömürgeciliğin başlangıcında örtülü bir şekilde temsil edilir. Zamanla kadın, çıplak göğüslü bir Cibuti imgesine dönüşür. Örtünme kavramı, çıplak olanın örtüsünü açma fikriyle ilişkilendirilebilir. Semboller her yerde bulunabilir, kadın cinselliği de aynı şekilde sömürgeci bakış açısı tarafından işlenir. Yerli kadının bedeni, sömürge fahişeliği ve "seks ekonomisi" ile parçalanır.

İmajlar, yerleşimcilerin cinsel üstünlüğüne ve egemenliğine odaklanır. "Cinsel yırtıcı" terimi, sömürge düşüncede yer alan egemen erkek bireyleri ifade eder. Azınlık cinselliği, sömürge döneminde genellikle kabul edilemez bir konu olarak görülürdü. Bu nedenle, Cibuti'deki savaş sırasında uygulanan işkenceler konuşulurken, tecavüz gibi konular sessizce göz ardı edilmiş olabilir.

Bu "Fransız cinsel oryantalizmi" çerçevesinde, sömürge edebiyatın batılı erkek cinsel fantezilerini yerli erkekliğe kıyasla baskın üstünlük olarak gösterdiği ve sahnelediği açıktır. Gérard de Villiers'in romanları, genellikle bu cinsel oryantalizmin bir örneği olarak görülür. Gérard Villier'in romanlarında, kadın karakterlerin kahramanın taleplerine coşkuyla yaklaştığı erotik betimlemeler, bu olguyu öğretici bir şekilde ortaya koymaktadır. Özellikle Villiers'in "SAS" serisi, ajan Malko Linge'in maceralarını konu alırken, Doğu ülkelerinde geçen hikayelerde sıkça bu tür cinsel oryantalist öğeleri içerir.

Bu tür eserlerde, batılı erkek karakterler genellikle yerel kadınları ve kültürleri cinsel nesneler olarak gösterir. Kadın karakterler, genellikle batılı erkeğin cinsel arzularını tatmin etmek için kullanılan araçlar olarak tasvir edilir. Bu, sömürgeci düşünce yapısını pekiştiren ve yerel kültürleri objeleştiren bir anlayışı yansıtabilir. Erotik betimlemelerin, özellikle kadın karakterlerin cinsel istekleri ve coşkusu üzerinden yapılan tanımlamaların, sömürgeci güç dinamiklerini güçlendirdiği düşünülmektedir. Bu tür betimlemeler, batılı erkek karakterin baskın üstünlüğünü vurgulayabilirken, aynı zamanda Doğulu kadınları pasif, itaatkâr ve nesneleştiren bir bakış açısını teşvik edebilir.

Görsel 1: Sexe, race et colonies kitabından bir dönem fotoğrafı. Fotoğraf: Editions La découverte

Görsel.1’de sunlan fotoğraf, ham duyguları, bu fotoğraftaki renk seçimini ve fotoğrafçının bazı sanatsal çalışmalarını aktarır. Siyah tonlar, özellikle yalnızlık ve hüzün temasını öne çıkararak atmosferi zenginleştiriyor ve etkileyiciliği artırıyor. Çerçeveleme, geniş bir açıdan görüntünün atmosferini sunarak yatay bir formatı benimseyerek izleyiciye geniş bir perspektif sunar. Fotoğrafçının konuya yüksekte bakma tercihi, objektif ve tarafsız bir bakış açısını destekleyerek görüntünün derinliğini artırır. Son olarak, ışık ve doğallık, duygusal etkiyi vurgulamak için özenle seçilmiş, bu unsurlar bir araya geldiğinde izleyiciye derin bir duygu deneyimi sunar. Tüm bu unsurların birleşimi, fotoğrafın izleyiciye sadece görsel bir deneyim değil, aynı zamanda duygusal bir keşif imkanı sunduğunu gösterir. Sömürge döneminde cinsel özgürlüklerin ve çifte standartların nasıl şekillendiğini anlamamıza yardımcı olan önemli bir perspektifi ortaya koyur. Bu durumda, beyaz erkeklerin cinsel özgürlükleri, sömürgecilerdeki kadınlarla ilgili daha fazla gözetim ve kontrol altında tutulurken, metropollerdeki kadınlar için daha geniş bir özgürlük alanına sahip olmaları çarpıcı bir kontrast

oluşturur. Sömürgeciler cinsel ve ahlaki normları belirlerken genellikle yerel kültürleri ve değerleri göz ardı etmiş ve kendi normlarını dayatmışlardır.

Bu durum, yerel kadınların cinsel özgürlüklerinin sınırlandırılmasına ve kontrol altına alınmasına yol açmış olabilir. Diğer yandan, metropollerde, sömürgeciler kendi toplumları içinde daha fazla özgürlüğe sahip olabilirlerdi. Bu durum, çifte standartların varlığını gösterir. Sömürgeciler, kendi toplumlarında daha serbest bir şekilde hareket edebilirken, sömürgecilerdeki kadınlar üzerinde daha fazla denetim ve baskı kurmuşlardır. Bu çifte standartlar, sömürge döneminde cinsel ilişkilerin ve güç dinamiklerinin nasıl şekillendiğini anlamak açısından önemlidir. Bu durum, sömürge dönemindeki güç ilişkileri ve sömürgeci egemenliğin karmaşıklığını açıklamada önemli bir rol oynamaktadır (Miaro, 1970, s.50). Sömürge dönemindeki cinsellik içeren uygulamaların, o dönemdeki resmi kurallar, kararnameler ve kanunlar tarafından sürekli olarak ihlal edildiğini vurgulamaktadır. Sömürgeciler, kendi çıkarları doğrultusunda yerel toplulukların geleneksel normlarını görmezden gelmiş ve kendi egemenliklerini kurmuşlardır. Bu durum, sömürge döneminde toplumlarda cinsel ilişkilerin, aşkın ve evliliğin yozlaşmasına ve dönüşümüne neden olmuş olabilir. Bu tür müdahaleler, sömürgeciliğin sosyal ve kültürel dokular üzerindeki derin etkisini ve değişimini yansıtmaktadır.

2.2 ROLAND BARTHES VE GÖSTERGEBİLİM ANLAYIŞI

Roland Barthes'in göstergebilim anlayışı, dilin ve görsel imgelerin anlamını inceleyerek kültür ve toplumda nasıl işlediğini açıklamaya yönelik bir yaklaşımdır. Roland Barthes, göstergenin kendisi o şey olmadığı halde o şeyi çağrıştıran bir araç olduğunu ifade eder. Göstergenin iki parçası vardır: "Gösteren" biçim ve "gösterilen" içerik (Elden, Ulukök, Yeygel, 2008.s. 472).

Barthes, göstergeyi şöyle tanımlar: "Göstergebilimin iki terim, bir gösterenle bir gösteren arasında bir bağıntı varsaydığını anımsatacağım. "Bu, eşitlik yerine denklik olduğu için çok sayıda şeyi içerir. Bu durumda genel dilbilim yalnızca gösterenin gösterileni ifade ettiğini söylüyor, ancak ben her göstergesel dizgede üç farklı terim buluyorum çünkü kavradığım şey, ardarda gelen birer terim değil, kendilerini birleştiren en bağıntıdır; bu nedenle gösteren, gösterilen ve bu iki terimin çağrışımsal toplamı olan gösterge vardır. Bir gül demeti alıp tutkumu ona göstereceğim. Bir gösteri, bir gösteri, güller ve tutkum yok mu?" (Barthes, 1998: 182).

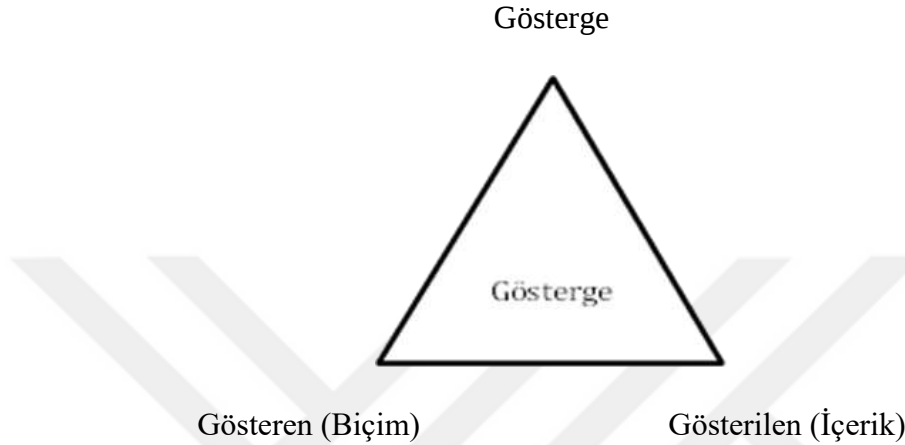

Roland Barthes Çağdaş Söylenler kitabında (1998: 185), Paris Match dergisinin kapağını şöyle yorumlar:

“Kapakta Fransız üniforması giymiş genç bir zenci, gözleri yukarıda, hiç kuşkusuz üç renkli bayrağın bir kıvrımına dikili, asker selamı veriyor. Resmin anlamı bu. Ama, bönce olsun, olmasın, bana neyi belirttiğini görüyorum: Fransa büyük bir imparatorluktur, renkli renksiz tüm oğulları Bayrağının altında bağlılıkla hizmet eder, sözde sömürgecilik suçlayıcılarına bu zencinin sözde sömürücülerine

Hizmet etme çabasından daha iyi bir yanıt olamaz. Böylece, burada da, büyütülmüş bir göstergesel dizge karşısındayım: daha önce bir ön disk eden oluşmuş bir gösteren var (bir zenci asker Fransız selamı veriyor); bir gösterilen var (bu da amaçlanmış bir Fransızsalık ve asker sellik karışımı); son olarakta gösteren içinde gösterilerinin varlığı var.”

Aşağıda Roland Barthes'in gösterge şeması gösterilmektedir.

Şekil 1 : Roland Barthes'a göre gösterge şeması

Göstergebilim, dilbilim ve semiyoloji disiplinlerini içeren bir alandır ve Barthes, bu alanda yaptığı çalışmalarla önemli katkılarda bulunmuştur. Roland Barthes'in göstergebilim anlayışını temel özellikleriyle özetleyen maddeler şunlardır :

- Dil ve Görsel İmgelerin Analizi: Barthes, görsel imgelerin ve dilin anlam yapısını ve işleyişini araştırmıştır.
- Anlamanın Çokluğu: Barthes, "anlamanın çokluğu" kavramını geliştirmiştir. Ona göre, bir metin, resim veya sembol tek bir sabit anlam taşımaz; bunun yerine, okuyucunun, izleyicinin veya tüketicinin bakış açısı, deneyimi ve kültürel bağlamı gibi faktörlere bağlı olarak farklı anlamlar kazanır.
- Toplumsal Etkiler: Barthes, sembollerin ve dilin toplumsal yapılarda nasıl kullanıldığını ve nasıl ideolojik mesajlar taşıdığını vurgular. Göstergebilim aracılığıyla medya, reklam ve kültür ürünlerinin arka planında yatan toplumsal etkileri ve iktidarı analiz eder.
- Görsel Kültürün Analizi: Barthes, göstergebilim anlayışını görsel kültür alanında da kullanmıştır. Resimler, reklamlar ve fotoğraflar gibi

görsel imgeleri inceleyerek, toplumda belirli mesajların nasıl iletişim kurduğunu ve etkilediğini açıklar.

Barthes, görüntü çözümleme yönteminde göstergebilimin ilkelerini dört kategoriye ayırmıştır: dil ve söz, gösteren ve gösterilen, dizim ve dizi ve düz ve yan anlam. Barthes'a göre, "düz anlam neyin anlamlandırıldığı, yan anlam neyin anlamlandırıldığıdır. Yan anlam, kullanıcıların kültürel değerleriyle ve göstergenin duygularıyla veya heyecanlarıyla etkileşimini ifade eder (Küçükerdoğan, 2005: 68).

Nesneler ve görüntüler önemlidir. çünkü her şey işaretlidir. Onu bir şeyle bağlayan bir şey vardır. Temsil eden aracı doğru kullanıldığında, onu anlamak çok daha kolaydır. Bir el kol hareketi veya bir sözle bunu ifade etmek mümkündür, ancak bunların doğru kullanılması o kadar önemlidir. Barthes'a göre reklam mitleri, burjuva değerlerini temsil etmiştir (Dağtaş, 2009).

Roland Barthes'in analiz yöntemi;

- Dilsel İleti (Kurgusal çözümleme),
- Şifrenmemiş Görüntüsel İleti (Düz anlam)
- Şifrenmiş Görüntüsel İleti (Yan anlam)'dır.

Düz anlam, ilk başta herkesin kendi beyinde anlamlandırarak doğru kararlar vermesi anlamına gelir. Düz anlamın keskinliği azaldığında, aynı gösterene bağlı anlamların sayısı da artar. Bu aşamada ortaya çıkan anlamlar "yan anlam" olarak bilinir. Göstergeler, diğer dizgelerdeki anahtarlar ve şifrelerle bağlantılıdır. Örneğin, bir modelin yüz ifadesi veya duruşunun önemi vardır (Kavukcu, 2013: 17). Barthes, çalışmalarının çoğunda üç boyutlu görüngüden bahseder: gösteren, gösteren ve gösterge. Barthes, miti semiyolojik sistemin ikincil düzeni olarak görür. İkinci sistem ilk sistemin işaretiyle değiştirilir.

Roland Barthes'ın "Mythologies" (Mitolojiler) (1993: 166) adlı eserinde belirttiği gibi, reklamlar sadece ürünleri doğrudan tanıtmakla kalmaz, aynı zamanda bu ürünlere anlam ve değer katmak için mitolojik imgeleri kullanabilirler. Barthes, reklamların sadece somut ürünleri değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel anlamları da iletildiğini savunmuştur. Reklamlar, kapalı olmama amacına yönelik bir çizgi çizseler de göstergelerini göstermez. Çözümleme sürecinde bu göstergelerin anlamları değerlendirilmesi gerekir. Göstergelerin yalnızca somut anlamlarını açıklamak anlamsal yapıyı oluşturmaya

yetmeyecektir. Daha fazla açıklama, göstergelerin çok fazla bilgi içerdiğini gösterecektir.

“Barthes, düz anlam ve yan anlamla birlikte mit kavramlarını benimsemiştir. Düz anlam, birinci anlamlandırma düzeyidir ve açık anlama gönderme yapar. Yan anlamı, onu kullananın duygularını, kültürel değerlerini, öznel yapısını ve ideolojilerini içerir. Mitler ve çağrışımlar da yan anlamın boyutlarıdır. Duygusal duygular, fikirler ve sosyo-kültürel diğerler, örnek yorumlar dahildir. Oyuncunun ses tonu, bir reklamda yan anlam yaratır. Barthes in net bir tavrı vardır ve kapitalist toplumlardaki modern mitleri inceler. Bu mitler, kapitalist sistemin temel ilkelerini destekler. Yani, yeme, içme, giyinme, tatile gitme ve reklam gibi gösterge sistemlerinin başka bir adlandırma sistemi tarafından yönlendirildiğini iddia ediyor. Mitler çeşitli yan anlamlara sahiptir. Her bilimsel gösterge düz anlama sahiptir ve düz anlamdan yan anlama geçiş vardır. Bu nedenle, düz anlamı gösterirken yan anlamı gösteriyor. Göstergebilimin ikincil düzeni mitlerdir. İlk sistemde bulunan gösterge, ikinci sistemde bulunan mitin göstereni olarak işlev görür. Mitler, toplumların gelişmesiyle birlikte değişebilir. Örneğin, kadın haklarının gündeme gelmesiyle birlikte, kadınların sosyal ve iş yaşamında daha aktif roller üstlenmesiyle ilgili güçlü bir kadın miti kullanılmaya başlanmıştır. Barthes, mitleri günlük kültürümüzün bir göstergesi olarak görür” (Yengin, 2012: 15-16).

Roland Barthes'in göstergebilim anlayışı, dilin ve sembollerin toplumsal ve kültürel yapılardaki işleyişini anlamak için derinlemesine düşünceler içerir. Anlamın çoğulculuğu ve okuyucunun aktif katılımı, onun çalışmalarının temel özelliklerinden biridir. Göstergebilim, günümüzde hala kültürel çalışmalarda ve iletişim analizlerinde önemli bir disiplin olarak kullanılmaktadır ve Barthes'ın bu alandaki katkıları bu disiplinin gelişimine önemli bir ivme kazandırmıştır. Çünkü araştırmanın çözümleme yöntemini geliştirdi. Roland Barthes (1993: 166), reklamın üründen bahsetmesi onun başka bir tanımıdır, ancak reklam aynı zamanda başka şeyler de anlatır. Bu, doğru olduğunu kanıtlar. Bu nedenle, reklam metinleri hem ana fikirleriyle hem de diğer anlamlarıyla uyumludur.

2.3 İKONOĞRAFİK VE İKONOLOJİK ELEŞTİRİ YÖNTEMİ

Erwin Panofsky (1892-1968), Alman asıllı bir sanat tarihçisi ve kültür eleştirmeni olarak tanınan bir akademisyendir. Panofsky, sanat tarihinde modern ikonografi alanında önemli bir figürdür ve eserleri genellikle semiyoloji ve simge çözümleme üzerine odaklanmıştır. Panofsky'nin önemli katkıları arasında, sanat eserlerini kültürel ve tarihsel bağlamda anlamaya yönelik geliştirdiği ikonografik yaklaşım bulunmaktadır. İkonografi, resim, heykel veya diğer sanat eserlerinin içerdikleri semboller, simgeler ve temalar aracılığıyla anlamını çözümlemeyi amaçlayan bir disiplindir. Panofsky'nin bu alandaki çalışmaları, sanat eserlerinin anlamını anlamak için disiplinler arası bir yaklaşım benimsemesini içermektedir. Görsel anlatım kullanılan sanat eserlerinin, dönemin kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal geleneklerini yansıttığı bilinmektedir. Panofsky'ye (2012: 25) göre ikonografi, "sanat eserlerinin biçimleri karşısında konuları ve anlamlarıyla ilgilenen sanat tarihinin bir koludur".

İkonografi, "Dinsel içerikli sanat yapıtlarında betimlenen dinsel olay ya da kişiyle ilgili tipleşmiş, hatta, bir ölçüde standartlaşmış biçim düzenleri veya kalıplarını inceleyen bilimsel disiplin" olarak tanımlanmıştır (Sözen ve Tanyeli, 2007: 112). İkonografi, sanat eserindeki biçimle ilgilenirken, ikonoloji anlamla ilgilenir. İkonografik ve ikonolojik eleştiri, sanat ve görsel kültür çalışmalarında sıklıkla kullanılan iki farklı analitik yaklaşımdır. Sanat eserlerinin anlamını ve içeriğini incelemek ve anlamlandırmak için bu yaklaşımları kullanılmaktadır ve temel özellikleri şunlardır:

- **İkonografik Eleştiri Yöntemi:** Bu yöntem, sanat eserlerinin içerdikleri semboller, figürler ve motifler aracılığıyla anlamlandırılmasına odaklanmaktadır. Belirli bir kültürün, dönemin veya sanatçının belirli bir anlatıyı veya düşünceyi ifade etmek için sanat eserlerinde kullanılan semboller ve figürler olabilir.

Bu yaklaşım, görsel sembollerin tanınmasına ve bunların düzenlenmesi ve bir araya getirilmesine dayanmaktadır. İkonografik eleştiri, bir sanat eseri için ne anlama geldiğini ve neden belirli sembollerin kullanıldığını anlamak için arka planda yatan kavramları ve bağlamları ortaya çıkarmaya çalışır.

- **İkonolojik Eleştiri Yöntemi:** İkonolojik eleştiri, bir sanat eserinin içeriğini ve anlatısını daha geniş bir bakış açısıyla anlamlandırmak için

mitolojik, dini, edebi ve tarihsel bağlamlardan yararlanır. Bu yaklaşımın odak noktası, sembollerin ve figürlerin belirli mitler, efsaneler, tarihsel olaylar veya edebi metinlerle nasıl ilişkili olduğuna odaklanır.

İkonolojik eleştiri, sanatçının düşünceleri veya döneminin toplumsal, kültürel ve siyasi etkileri, sanat eserinin anlamını belirler. Bu nedenle, eseri daha iyi anlamak için bu tür referansların dikkate alınması çok önemlidir. Bu iki eleştiri yaklaşımı birbirleriyle yakından bağlantılı ve sıklıkla birlikte kullanılır. İkonografik eleştiri, sembollerin ve imgelerin analizine odaklanır; ikonolojik eleştiri ise, bu sembollerin ve imgelerin anlamlarını daha geniş bir kültürel bağlamda anlamaya çalışır. Bu nedenle, bir sanat eserinin anlatımı ve içeriği daha derinlemesine anlaşılabilir.

Panofsky, resimlerin analizi için eleştirel bir yaklaşım önerir. Şekil 1, bu yaklaşımın resmi içerik, biçim ve konu olarak üçlü anlamlandırma düzlemi bağlamında kapsamlı bir incelemesini göstermektedir.

BİRİNCİ DÜZLEM Ön İkonografik İnceleme	Yapıtta görülen biçimleri, tanıdığımız nesnelere benzeterek; biçimlerin arasında bulunan ilişkileri ve hareketleri belirterek olgusal anlam elde edilmektedir.	Çevredeki unsurlar; kişinin zihninde sevgi, aşk. Nefret gibi farklı duygu yoğunluklarını etkilemektedir. Bu niteliklere “ifadesel nitelik” biçiminde adlandırılarak incelenecek olan yapıtta ifadesel ve olgusal anlam birleşiminden oluşan "doğal anlam"ını oluşturacaktır
İKİNCİ DÜZLEM İkonografik Tanımlama	Sanat yapıtında tanımlanan biçimler, kavramlar ve temalar arasında imgelerin çözümlenerek öykü ve alegorilerin belirlenmesidir	Eserde ilk karşılaşmada anlaşılmayan ya da anlamlandırılmayan, günlük yaşam deneyimleriyle açıklanamayan anlamına "uzlaşmalı anlam"dır. Bu anlamı bulabilmek için günlük deneyimlerden uzaklaşmak ve onları nitelikli bilgilerle geliştirmek gerekmektedir.
ÜÇÜNCÜ DÜZLEM İkonolojik Tanımlama (İçerik)	Sanat yapıtının oluştuğu dönemde dönem özelliği, kültürel seviye, sanatçının karakteri ve bu ortamda ortaya çıkan eserin içerdiği "anlam" incelenmelidir.	Eserin anlamı; bir ulusun, dönemin, sınıfın, bir dinsel veya felsefi görüşün temelini açığa çıkaran asıl ilkeler araştırılarak anlaşılabilir.

Şekil 2: Erwin Panofsky İkonografik ve İkonolojik Eleştiri Yöntemi

Kaynak: (Akyürek, 1995, s. 12)

Bir resmin içeriği, dönemle ilgilidir. Kültür, din, felsefe, ekonomi, politika ve sanatçının resimde kullandığı yöntem gibi faktörler, resimde ortaya çıkan temel anlayışın değerlendirilmesine yardımcı olur. Bir sanat eseri, bir kültürün bir parçası haline geldiği çerçevede değerlendirilmelidir. Panofsky, bu olayları "kültürel belirtiler" olarak tanımlar. Bu yöntemin amacı, eserin doğru analiz edilmesi adına eserin bilgisini uygun bir şekilde yerleştirmektir.

Panofsky'nin eserlerinden biri olan "Jan van Eyck's Arnolfini Portrait" (Jan van Eyck'in Arnolfini Portresi), sanat tarihinde önemli bir eser olarak kabul edilir. İncelenecek bir diğer düğün konulu portre resmi ise “Arnolfininin Düğünü” isimli eserdir.

Jan Van Eyck: Doğum tarihi hakkında kesin bilgi bulunmamakla birlikte, bazı kaynaklara göre sanatçının Masaik'te doğduğu ve 1441'den önce Brugge'de öldüğü belirtilmiştir (Charles, 2007, s. 83). 15. yüzyılda gelişen yağlıboya resminin öncülerinden biri olan Van Eyck, sanatının zirvesini portrelerinde bulmuştur. Ayrıca, Flaman resim geleneğinde "resmine imza atan ilk sanatçı" olarak da öne çıkmıştır (Gombrich, 2011, s. 240). Hollanda iç savaşı sebebiyle şehirden ayrılan Van Eyck, Burgonya Dükü III. Philippe'nin himayesine girmiş ve saray ressamlığı unvanıyla sanatını sürdürmüştür (Tansuğ, 2004, s. 213).

Görsel 2: Jan Van Eyck, Arnolfinin Evlenmesi

Kaynak: <https://www.tarihlisanat.com/jan-van-eyck-arnolfini-nin-evlenmesi/>

E.T.23.04.2020.

Jan Van Eyck'in "Arnolfini'nin Düğünü" tablosu, sanatçı tarafından 1434 yılında yaratılmıştır. Eser, ahşap üzerine yağlı boya tekniği kullanılarak yapılmıştır ve orijinal boyutları 82 x 59,5 cm'dir. Londra'daki National Gallery'de sergilenmektedir. "Arnolfini'nin Düğünü" tablosu, Rönesans Hollanda'sında zengin bir çiftin yatak odasında el ele tutuşunu resmeden formal bir eserdir. Tablo, büyüleyici detaylar ve girift sembolizm içermektedir. Jan Van Eyck, Flaman sanatındaki belgesel gerçekçilik ve yoğun sembolizmi bu eseriyle ortaya koymuştur.

Tüm detayların yansıtıldığı resimde, nesneler özenle seçilmiş ve belirli konumlar özenle belirlenmiştir. Objelerin ve renklerin sembolik değerler dikkate alınarak seçildiği, ışık tesirlerinin önem kazandığı ve nesnelerin dokusal özelliklerinin titizlikle vurgulandığı gözlemlenmektedir (Beksaç & Akkaya, 2000).

Eyck'in bu tablosu, sayısız sembol ve daha derin bir seviyede yorumlanması gereken ipuçları içermektedir. Kutsal kitap bilgisi ve Orta Çağ metnlerinin anahtarları, belirli unsurları açıklayabilir, ancak yapılan okumalar hala keskin bir şekilde farklılık gösterebilir. Bu ikili portre, resme dair şaşırtıcı sorular sormaya devam ederek, geleneksel olarak düğün veya nişan törenini temsil ettiği şeklinde yorumlanmıştır (Rnyck, 2016).

İkonografik Anlam ve İfadesel Özellik: Bu eser, o dönemde Bruges'de yaşayan İtalyan tüccar Giovanni Arnolfini için tasarlanmıştır (Borchert, 2014: 10). Giovanni Arnolfini, Bruges'e yerleşmiş bir Luccalı ipek tüccarı ve bankerdir. Tablo, Arnolfini'nin evlenmesini konu almaktadır. Eserin içerdiği nesnelerin çoğu sembolik anlamlar taşımaktadır ve hiçbir detay rastgele değildir. Ressam, eseri hem ünlü bir sanatçı hem de bir tanık olarak imzalayarak, hem hatıra resmi hem de bir belge olma özelliğini kazandırmıştır.

Sahnenin oturma odası yerine bir yatak odasında olması tesadüfi değildir. Yatakta duran koltuk sırtındaki oyma ahşap Azize Margaret figürü de kazara değil, bilinçli bir tercihtir. Çünkü Azize Margaret özellikle çocuk beklentisi içinde olan kadınlar arasında anılır ve bu detay, tablonun derinlik kazanmış simgesel anlamına katkıda bulunur.

Eserde, gelin Margaret ile sıkı bir şekilde ilişkilidir. Bu bağlamda, köpek evlilik kavramının belirgin bir sembolü olarak kullanılmıştır. Avizede yanan tek mum ise Tanrı'nın ışığını simgeler. Duvardaki dış bükey aynada on resim bulunmaktadır ve bu resimler, Mesih'in çarmıha gerilmesini gösteren pasyon

tasvirlerini temsil eder. Aynada yansıyan dört kişi vardır; Arnolfini ve eşi arkadan görülen iki kişidir. Duvardaki Latince yazı, 1434'te "Jan Van Eyck burada" olarak okunabilir. Bu yazı, Van Eyck'in aynadaki üçüncü kişi olduğunu düşündürmektedir ve nikahı kıyan dördüncü kişiye temsil eder (Panofsky, 1934: 117-126). Arnolfini, açık pencereye yakın durarak dış dünyaya olan bağılılığını ifade ederken, kadın ise yatağı yakın olmasıyla evdeki yerini temsil eder. Cinsiyet rolleri, sanatçının eserine ustalıkla yerleştirilmiştir. Takunya, nikahın kutsal bir yerde gerçekleştiğini gösterirken, cam kenarındaki yumurtalar doğurganlığı simgeler. Masanın üzerinde duran portakallar ise o dönemde nadir bulunan ve pahalı olan nesnelerdir, bu da figürlerin zenginliğine atıfta bulunmaktadır (Kleiner, 2013: 541).

2.4 DERGİLERİN GÖRSEL İÇERİK ANALİZİ

2.4.1 "Voilà" Dergisinin Kapağının Analizi

Voilà dergisini siyah kadınların popüler kültürdeki farklı rolleri konusunda bilgilendiren bir platform olarak tanımlamaktadır. Dergi, eleştirilmesine rağmen, siyah kadınların toplumda nasıl temsil edildiğini anlamak için önemli bir kaynak olarak öne çıkmaktadır. Derginin kapakları, siyahi kadın klişelerinin nasıl güçlendirildiğini ve sorgulandığını anlamak için benzersiz bir fırsat sunmaktadır.

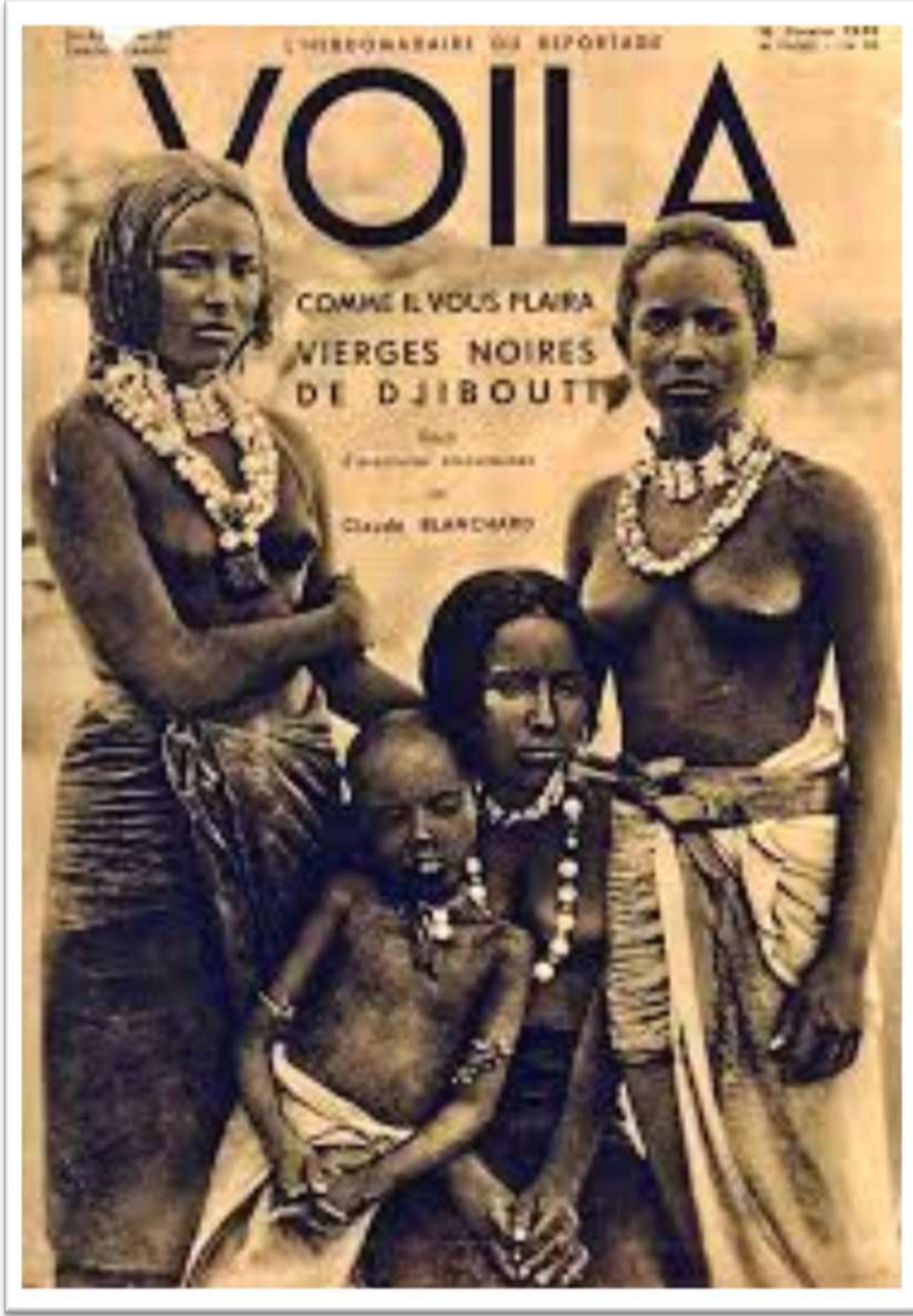
Voilà, Mart 1931'de Gallimard tarafından yayınlanan ikinci bir Fransız dergisidir. Başlangıçta, dergi, ünlüler, dedikodu ve skandal konularına odaklanarak Fransız ve uluslararası yıldızlara güçlü bir vurgu yapmıştır. Kısa sürede, dergi haftalık 500.000'in üzerinde tiraj elde ederek alanındaki en popüler dergilerden biri haline gelmiştir. Ancak içeriğinin sansasyonel ve müdahaleci olması, dergiyi Fransa'nın en tartışmalı dergilerinden biri haline getirmiştir.

Derginin logosu genellikle kapakta büyük harflerle ve derginin adıyla yer alır. Ayrıca, kapakta makalelerin yanı sıra ünlülerin ve güncel olayların fotoğrafları da sıkça yer alır. VOILA'nın kapak düzeni genellikle düzgün ve dengeli bir şekilde tasarlanırken parlak renkler de çekici bir etki yaratır. Voilà'nın kapağı, okuyucunun dikkatini çekmek ve aynı zamanda derginin tarzı ve içeriği hakkında bir fikir edinmesini sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Dergi, moda, güzellik, ünlüler ve önemli haberlere odaklanarak günümüzün eğilimlerini ve sorunlarını yansıtmaktadır (J-M. Charon, 2008, s 8–20).

Kapaklarındaki çekici resimler, dergileri satın almaya veya okumaya ikna eder. Belirli bir konuyu veya temayı vurgulamak veya önemli bir olayı veya kişiyi vurgulamak için sıklıkla resimler seçilir. Pascal Blanchard tarafından editörlük "Sexe, race et colonies " kitabı, bedenlere el konulmasının toprakların fethinden ayrılmaz olduğu cinsellik prizmasından sömürge tarihin izini sürer. Öteki'nin temsillerini şekillendirmeye devam eden tahakküme dayalı tahayyül. Cinsiyet, ırk sömürgeler ile, sömürge geçmişle başka bir ilişkiyi teşvik eden çalışmalarının sürekliliğinde genel halka ulaşmak ister. Bu miktar aynı zamanda yeni nesil araştırmacıları sömürge geçmiş üzerinde resimlerden veya toplumsal cinsiyet ve cinsellik prizmasından çalışmaya teşvik etmeyi amaçlamaktadır. "Sex, race, and the Colonies" adlı kitap, Fransız medyasının 1930'lu yıllardaki kolonyal temsillerine odaklanarak bu dönemin dergilerinden biri olan "Voilà"yı da

incelemekte. Kitap, bu derginin özel bir kapak örneği aracılığıyla sömürge temsilleri ele alır ve bu temsillerin sömürge politikaları ve uygulamaları nasıl desteklediğini vurgular. Görsellerin ve kapakların bu tür temsilleri nasıl güçlendirdiği ve popüler kültürde nasıl yayıldığı konusundaki analizler bu tür araştırmaların önemli bir parçasıdır. (D.Leenaerts, 2009, s.159-171).

Görsel 3: "Voilà" dergisinin kapağı, 16 Ocak 1932. Bu belge "Sexe, race et colonies" adlı kitapta yer almaktadır.

GÖRSEL GÖSTERGE		
GÖSTERENLER	GÖSTERİLENLER	
	Düz anlamlar	Yan anlamlar
KADINLAR	Sömürge kadınları	Sömürge döneminin talihsizliği ve çaresizliği ortasında çaresizliğin temsili
Çocuk	Sömürge Çocuk	Yalnızlık ve çaresizliğin büyük küçük fark etmeden herkesi etkilemesi
SİYAH	Renk	Kötü ve karamsarlık

Claude Blanchard tarafından çekilen "Voilà" dergisinin 16 Ocak 1932 tarihli kapağındaki görsel, o döneminin sömürgeci bakış açısını ve etkisini yansıtan önemli bir tarihsel belge olarak görülebilir. Bu kapağın ana amacı, okuyucuların dikkatini belirli bir konuya çekmek veya o dönemdeki sömürgeci görüşleri vurgulamaktır. Görsel ve metin kullanımı bu amaç doğrultusunda şekillendirilmiştir.

Görselde, "Vierge Noire de Djibouti" tanımlanan siyah üç kadın ve küçük bir çocuk yer almaktadır. Djibouti'deki siyah kadınları "kutsal siyah bakire" olarak tasvir etmeye çalışan bir sömürgeci retoriği yansıtmaya çalışıyor olabilir. Siyah kadınları dini bir sembol olarak sunma amacını taşıyan, onları "saf" veya "kutsal" olarak göstermek amacı güdebilir.

Fotoğraftaki kadınların ve çocuğun duruşları ve ifadeleri, o dönemdeki sömürgeci bakış açısına uygun olarak yönlendirilmiş gibi görünmektedir. Bu, sömürgecilerin belirli bir şekilde temsil etme girişimi olabilir. Bu tür görseller, o dönemin toplumsal normlarını ve değerlerini yansıtmaya ve yayma amacı taşıyabilir. Aynı zamanda, bu tür görseller, yerel halkın özgünlüğünden uzaklaştırma amacı taşıyor ve onları belirli bir şekilde tasvir etme çabası olabilir. Claude Blanchard, bu fotoğrafı, o döneminin sömürgeci propagandasının bir parçası olarak kullanılmış olabilir ve dönemin sömürgeci düşünce tarzını ve görüşlerini daha derinlemesine incelemek için önemli bir kaynaktır.

Bu görselde ilk bakışta gördüklerimiz şunlardır:

- Bej bir arka plan, siyah metin ve siyah-beyaz giysiler ile yüksek kontrastlı bir görsellik oluşturulmuş.
- Görsel ve metinlerin dikey yerleşimi, reklam estetiğinin ve tarzının benimsendiğini gösterir.

- Metin boyutu, merkezi görüntüyü dengelemek için kullanılmıştır, bu sayede metin ve görüntünün hızla algılanmasını sağlamış.

İkinci seviyede bir incelemede algıladıklarımız şunlardır:

- Fotoğrafın çerçevesi, karakterleri tek bir nesne gibi gösterir.
- Birbirine yakın yerleştirilmiş dört kişi görülmektedir. Genç kadınlara geleneksel etekler giydirilmiş, bedenlerinin alt kısmı açıkta bırakılmıştır. Ayrıca geleneksel boncuklu kolyeler takılmış ve saçları kültürel aidiyetlerini yansıtan geleneksel yöntemlerle örülmüştür.
- Fotoğrafın alan derinliği keskin bir görüntü oluştururken, kadrajdaki kompozisyon un cinsel çağrışımları vardır. Bu fotoğraf, sömürge sistemin periferik bir macerası olarak kabul edilebilir ve sömürgeleştirmenin merkezinde bulunur. Kadınların bakışlarının tleyiciye odaklanmaması ve varlığımıza duyarsızlığı, onlara bakmamızı teşvik eder.

İlk bakışta, çıplak genç kadınlar ve küçük bir erkek çocuğu, gözleri sıkıca kapanmış, elleri kavuşturulmuş, dudakları açık bir şekilde oturur pozisyonda betimlenmiştir. Görüntü, dilbilimsel içerik taşıyan ilk mesajı anında iletmektedir; genç kadınların duruşuna odaklanırken, dik duran ve karşıya doğru bakan küçük erkek, daha yüksek bir güce teslimiyet izlenimi verir. Cibuti'nin sömürgeleştirilmesine dair sahnede, iki coşkulu değer öne çıkar: ötekinin bedenine sahip olma ve cinsel tahakküm. Bu, güçler tarafından bir arada tutulduklarını gösteren yüz ifadeleriyle gösterilir.

Daha sonra, kapağın metni, batılıların niyetini çeken çarpıcı bir mesaj verir, "Dilediğiniz gibi Cibuti'nin bakireleri" şeklinde. Metnin amacı, sahneyi ilk bakışta düşünüldüğünden daha az belirsiz bir bağlama koymaktır. Bu görsel, beyaz erkeklere, siyah bir beden üzerindeki kadın bakışını meşrulaştırarak kadınları nesneleştirme gücü verir. Ayrıca, özellikle şehirlerde yaşayan kadınların erkeklere boyun eğmesinin ve önceden belirlenmiş rollerini kabul etmesinin beklendiğini gösterir. "Bakire" kelimesi, "Vierge Noire de Djibouti" başlığından daha fazlasını ifade eder. Bu, siyah Cibuti kadınının iffetini aşağılamak ve kadın kültürünü ve değerlerini aşağılamak olarak yorumlanabileceği gibi, sömürgeleştirilmiş halka yansıtılan fantezilerin şiddetinin sınır tanımadığını da vurgulayabilir. Bu görüntü, beden egemenliğinin uzun tarihini adım adım takip ederek, gözden kaçan ve

unutulan bu geçmişin modern mirasına kadar panoramik bir görüntüyü amaçlamaktadır.

Bu dergi görselleri, toplumun kadınlara yönelik olumsuz önyargılarını ve ataerkil tutumlarını pekiştirir. Avrupa toplumu, kadınlar hakkındaki ilerlemelerini engelleyen fikirlerle dolu. Leavy, Gnong ve Ross (2009) tarafından desteklenen bir görüşe göre, cinsellik ve cinsiyetle ilgili konular toplumlarımız tarafından şekillendirilmektedir. "Voilà" başlığıyla da anlaşılacağı gibi, bu kadınlar batılı izleyiciler için bir çalışma konusu veya hayranlık konusu olarak kabul edilebilir.

Özetle, bu görüntü bir dizi tutarsız göstergeyi hızla iletmektedir. Tasvir edilen sahnenin Cibuti'nin sömürgeleştirilmesine bir dönüş olduğu fikri olduğu her şeyden önce açla gelir. Bu, sınırsız sömürgeleştirme ve kadınların cinsel egemenliği gibi iki coşkulu değeri ima eder. Afrikalı kadının pasif ve boyun eğici klişesini besleyen yüz gösterilir. Ayrıca, bu resimdeki önemli göstergelerden biri kadının ten rengidir. Sömürgeci bakış açısına göre, siyah ten sıklıkla baskı, yoksulluk ve sefalet gibi olumsuz kavramlarla ilişkilendirilir. Fransa'nın sömürgeci siyahi kadınların çıplak resimlerini sergilemesi, ırkçı bir karakter ve siyah kadınların batılılar tarafından aşağılanması gibi göstergeler de bulunur.

Aslında, bu durumda gerçek bir imajın tamamen saf haliyle var olamayacağı düşünülebilir çünkü görsel oluştursak bile, hemen saflığa dönüşür ve üçüncü bir sembolik anlamla tamamlanır. Resmin çeşitli parçaları arasındaki ilişkilerin önemini hatırlamak önemlidir. Bu çalışma, birliklerin ve sömürge yöneticilerinin yerli kadınlara tecavüz etmek ve saldırmak için güçlerini sık sık kullandıkları ve çoğu zaman cezasız kaldıkları düşünülen sömürgeleştirilmiş halkların acı dolu tarihini yansıtmaktadır.

Görsel 4: *"Bir kadını taciz eden askerler", fotoğraf, gümüş baskı, 1970 (Photo d'archives d'Eros. Coll. Gilles Boëtsch. Coll. Olivier Auger).*

Bu görselde ilk bakışta gördüklerimiz şunlardır:

- Beyaz bir zemin, siyah-beyaz karakterler ve kıyafetler arasında yüksek ve etkili bir kontrast vardır.
- Dikey yerleşimiyle desteklenen görsel estetiği ve tarzı kullanıldığı gözlemlenmektedir.

İkinci seviyede bir incelemede algıladıklarımız şunlardır:

- Fotoğrafın çerçevesinden dolayı figürler tek bir nesne gibi gözüküyor.
- Üç asker tarafından sarmalanmış olan genç kadın, elbise ve beyaz bir şal giymiş durumda ve bir başka asker onlara doğru ilerliyor.
- Fotoğrafın alan derinliği keskin bir görüntü oluştururken, kadının soyulmaktan kaçınmak için çabalaması ve askerlerin gülümsemesi bu şiddeti daha da yakın hissettiriyor. Bu durum, izleyiciyi olaya çeken etkileyici bir anımsatıcı olarak işlev görür.

Göstergebilim açısından bu kare, sembolik ve değerli olan zaman dilimlerini temsil eder. Süreklilik ve süreksizlik arasındaki karşıtlıktan kaynaklanan önermeyi simgeler. Çadırın önünde, askerlerin bir kadını soyarak taciz ettiği görülmektedir. Bu kare, kötü bir durumu ve çaresizliği gösteren bir dizi görüntünün parçasıdır. Bu durum, cinsel şiddetin sömürge sistemi içinde periferik bir macera olduğunu ve Batılıların kendilerine her şeyin mübah olduğu duygusuyla sömürgelere gideceklerini gösterir. Siyah kadınlar, bu sömürge cinsel tahakkümün ve aynı zamanda sömürge ideolojilerin hizmetinde sömürülmelerinin ilk kurbanlarıdır.

Kadınların haksız ve aşağılayıcı bir biçimde tasvir edilmesi, gerçek bir temsiliyetten yoksun olduklarını gösterir. Fotoğrafik görüntüler, içerdikleri dilin yanı sıra birçok hikaye anlatmak ve fikir birliği oluşturmak için tek bir kaynak olabilir. Cinsiyetçi erkek bakışlarını besleyen, kadın bedenlerine odaklanan fotoğraflar, cinsiyet klişelerini sürdürür. Görsel içerik, cinsel çekiciliği vurgular ve sıklıkla kadın vücudunu ön plana çıkarır. Bu durumun hem kadınlar hem de erkekler üzerinde yaygın olumsuz etkileri olabilir.

Bu tür tacizlere maruz kalan kız çocuklarının sembolizmi, daha geniş bir perspektifle incelenmelidir. Kadınlar, genellikle sömürgeciliğe eşlik eden yoksulluk ve ekonomik eşitsizlik koşullarında hayatta kalabilmek için fuhuşa zorlanmaktadır. Cibuti'deki siyah kadınlar, bekaret, iffet ve vahşetin sembolü

olarak görülür, bu da onları batılılar için hem çekici hem de korkutucu kılar. Bu değerlendirmenin hala kültürel ve sosyal çevreden etkilendiği ve tartışmaya açık olduğu unutulmamalıdır.

Görsel 5: "CIBUTİ HATIRASI (FAHİŞE)" FOTOĞRAF, MODERN GÜMÜŞ BASKI, 1948.

Bu görselde ilk bakışta gördüklerimiz şunlardır:

- Siyah zemin ile beyaz giysinin oluşturduğu yüksek ve etkili bir kontrast vardır.
- Görsellerin yatay yerleştirilmesiyle desteklenen estetik ve reklam tarzının kullanıldığını görüyoruz.

İkinci seviyede bir incelemede algıladıklarımız şunlardır :

- Fotoğrafın kadrajından dolayı figürler tek bir nesne haline gelir.

- Fotoğrafın çerçevesinden dolayı karakterler tek bir nesne haline gelir. Birbirine sarılan beş kişi genç, kalça hizasında inci takmış kadınlar, ön planda kalçalarına aksesuar takmış çıplak genç kadınlar.
- Görüntü ve renksiz, ön planda çıplak kadınlar ve arka planda, figüratif bir ev ve sömürge dönemde fotoğraf çekmek için. Adam ortada, kadınlar onun etrafında. Kapağa herhangi bir metin eklenmemiştir, ancak Cibuti'deki sömürge döneminde fahişeliği gösteren bu küçültülmüş ancak net kapak referansı vardır.

Analiz etmeyi önerdiğimiz görüntü, sömürge fahişeliğinin bir fotoğrafını temsil eder ve bu nedenle 1948 yıllarındaki Cibuti'nin bir anısıdır. İlk bakışta, dikkatimiz görüntünün merkezindeki karakterlere odaklanır. Ancak, duruşu ve bakışları, bizi çıplak genç kadınların ve bu genç kadınların arasında duran bir beyefendiyi izlemeye yönlendirir. Kadınların arasında, muhtemelen bir sömürgeci olan beyaz bir erkek bulunmaktadır. Bu görüntü, diğerlerinden farklıdır; çünkü bu genç kadınlar, önceki görüntülerde olduğu gibi, bu erkek karşısında soyunmaya zorlanmamışlardır.

Ayrıca, bu görüntünün sömürgeleştirilmenin büyük ölçekli cinsel sömürsünün bir kanıtı olduğunu belirtiyoruz. Artık bir metresi olmayan beyaz erkek, sadece beyaz değil, aynı zamanda "efendi" statüsünden de mahrum kalmıştır. Dahası, mesaj açıktır: fuhuş sadece siyah veya beyazla sınırlı değildir, özellikle sömürgeleştirilecek bir ülke söz konusu olduğunda karmaşılaşır. Bu çalışmanın imajı, siyah kadınları aşağılama ideolojisini taşımaktadır. 1884'te Cibuti'de Fransız sömürgeciler, geleneksel çerçeveyi derinden sarsan bir sistem kurmuştur. Görüntü, her kadının özgün evrenini incelikle akla getirmektedir.

Beden dili ilkesinden yola çıkarsak inci ipliği tanırız, bunlar arzuyu veya daha belirsiz bir şekilde memnun etme arzusunu ifade eden bedensel sinyallerdir. Bu, bazı kadınların erkeklerle tüm vücut sinyallerini kullanarak konuşma şeklidir. Özellikle Afrika kökenli kadınlar iletişim kurmak, kendilerini güzelleştirmek ve eşlerini memnun etmek için kalça boncuğu takarlar. Kalça boncukları, o zamanlar, bugün bulunan iç çamaşırları gibi modern iç çamaşırları giymeyen Afrikalı kadının mahremiyetini gizlemek için peştamalları tutmak için kullanılıyordu.

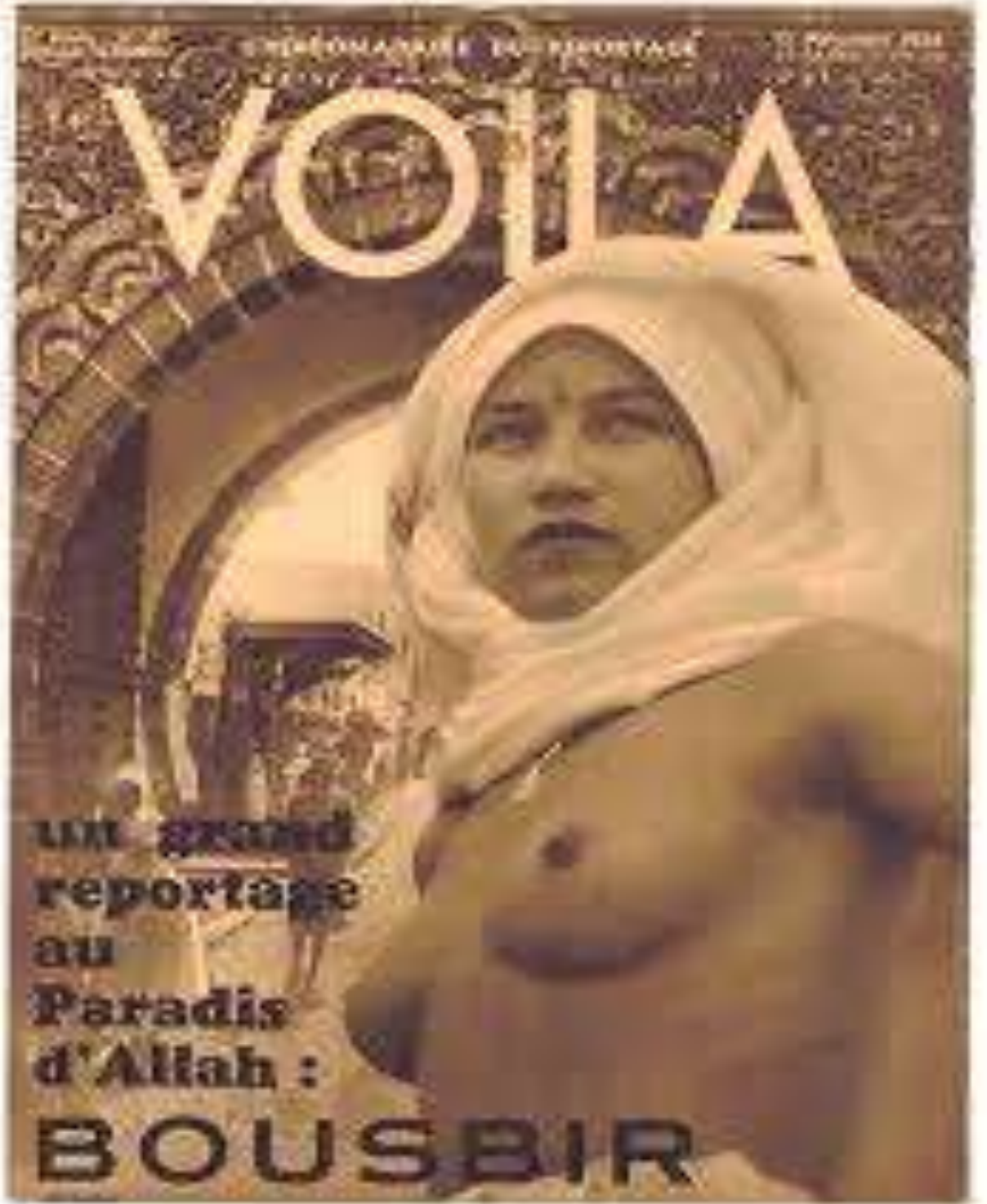
Sömürgeleştirilmenin imparatorluğunun açıkça bir toprak ele geçirmesiyle somutlaştığını, aynı zamanda bedenlerin kontrolüyle empoze edildiğini açıkça gösteren sömürge dönemindeki cinsel tahakkümle ilgilidir. Bu görüntülerde

gösterilen kadınlarının hiçbiri, kendilerine yapılanlara katılmadı ve fotoğraflarının çekilmesine razı olmadı. Perspektifler sosyal gruplar, kültürler, dinler, zamanlar ve yerel bağlamlar arasında büyük farklılıklar gösterdiğinden, sömürgeleştirmenin döneminde kadınların fahişeliği nasıl gördükleri hakkında genelleme yapmak zordur.

Bir yandan, bazı kadınlar için fuhuş, zor ve baskıcı bir ekonomik bağlamda bir gelir kaynağı ve bir hayatta kalma biçimini temsil edebilir. Ancak diğer kadınlar için fahişelik gerekli bir kötülük ve bir utanç kaynağı olarak görülüyordu. Seks işçileri genellikle toplum tarafından damgalanır ve marjinalleştirilirdi. Ek olarak, sömürgeleştirmenin sırasında fuhuş, genellikle yerel nüfusların Avrupalı yerleşimciler tarafından tahakküm altına alınması ve sömürülmesiyle ilişkilendirildi. Sömürgeleştirilmiş kadınlar, fahişeliği sömürgecilerin onları baskı altına almasının ve kontrol etmesinin bir yolu olarak görebilirdi. Sonuç olarak fuhuş, sömürgeleştirilmiş kadınlar için bir tür şiddet ve aşağılama olarak görülebilir.

Bazıları için fuhuş bir hayatta kalma stratejisidir. Kadınlar, fuhuş yaptıkları kadar karşılığında da para aldıkları için fuhuşu kabul ediyorlar. Diğerleri için, danışanların değil, 'hastaların' çektiği duygusal ıstırapı en iyi şekilde hafifleten sosyal hizmettir. Fuhuş, sömürgeleştirmenin döneminde genellikle güç, tahakküm ve ırk ve cinsiyet önyargısına dayanan bir şiddet eylemidir. Sömürgeleştirmenin sırasında fuhuş, genellikle yerli kadınları ve köleleri Avrupalı yerleşimciler tarafından tüketime sunulan seks nesneleri olarak gören ırkçı ve cinsiyetçi ideolojilere bağlıdır. Yan anlamlı gösteren, okuyucuyu fahişeliğin yerel toplumlar için kınanması gereken ve zararlı durumuna getirir. Hayatın normal bir yönü ve kişisel zevk kaynağı olarak fahişelik değildir.

"Fahişeler hakkında, sömürge ikonografisi yalnızca bir fanteziyi gösteriyordu: koleksiyoncular için kartpostallarda durmadan yeniden üretilen vücut parçaları (örtülü yüzler, çıplak göğüsler, tüyleri alınmış cinsiyetler, vb.)," sömürge fahişeliği uzmanı Christelle Taraud tarafından yazılan "Yasak aşk: marjinallik, fuhuş, sömürgecilik" adlı kitabının arka kapağında. Sömürge yönetimi tarafından standartlaştırılmış erotik nesnelere dönüştürüldüler ve kilitlendiler ve belirli yerlerde gözlem altında tutuldular (Christelle Taraud, 2012).

Görsel 6: "BOUSBIR", HAFTALIK VOILÀ DERGİSİNİN KAPAĞI [PARİS, FRANSA], 1936 [KASIM].

Bu, Voil  dergisinin 1936 Kasım ait bir kapağın fotoğrafı. Fotoğrafta  ne çıkan genç bir kadın bulunmaktadır. Bu kadın, başının üstünde bir sal takmış ve kendine özgü bir giyim tarzına sahiptir. Fotoğrafın altında "BOUSBIR" yazmaktadır. Bu kapağın incelenmesi, tarihsel bir döneme ait dergi kapaklarının ve içeriklerinin anlaşılmaya yardımcı olabilir. Aynı zamanda o dönemin modasını ve sosyal normlarını yansıtan bir görsel sunmaktadır. Bu tür görseller, o dönemin toplumunun, kültürünün ve kadınların rolünün nasıl algılandığını anlamak için önemli bir kaynak olabilir.

Bu afişin incelenmesi, Fransız sömürgeleştirmenin kadınları ve toplumu nasıl etkilediğini anlama konusunda önemli bir bakış sunuyor. Afişte,  ıplak göğüslü bir kadının fotoğrafı ve "Allah'ın cennetinde büyük bir haber" yazısı bulunmaktadır. Bu iki  ge arasındaki çelişki dikkat çekici ve incelenmesi gereken bir konudur. Afiş, kadınların cinselliklerinin ve bedenlerinin kamusal alanda nasıl kullanıldığını gösteriyor gibi görünüyor. Bu kadın, caddenin ortasında sal takıyor ve bu tür bir resmin Fransız sömürge döneminde toplumda nasıl algılandığını gösteriyor olabilir. "Allah'ın cennetinde büyük bir haber" ifadesi ise kadının cennetle bağılantılı bir şekilde sunulduğunu ve bu sunumun ona nasıl bir değer yüklediğini yansıtıyor gibi görünüyor.

Fransız sömürgeleştirmenin döneminde, kadınlar genellikle sınırlı haklara sahipti ve toplumun baskıcı normlarına tabiydiler. Bu afiş, kadınların cinselliğinin ve bedenlerinin nasıl kamusal alanda kullanıldığını ve nasıl bir değerlendirme getirildiğini göstererek, bu dönemin toplumsal dinamiklerini ve kadınların yaşıdığı zorlukları yansıtıyor gibi görünüyor. Bu afiş, Fransız sömürgeleştirmenin kadınlar ve toplum üzerindeki etkilerini anlamak için önemli bir görsel kaynak olabilir. Bu dönemin toplumsal cinsiyet ilişkilerini ve kadınların yaşıdığı deneyimleri incelemek için kullanılabilir.

"VOILA" dergisinin kapaklarının sömürgeleştirilmiş Afrikalı kadınları nasıl tasvir ettiğini ve etkilediğini vurgulamak önemli bir gözlem. Bu dergi, Siyah kadınları genellikle fiziksel görünümleri üzerinden tanımlayarak ve güzelliklerini vurgulayarak gösterdiği için cinsiyet klişelerini desteklemiş gibi görünüyor. Bu tür temsiller, Siyah kadınları yalnızca fiziksel özellikleri üzerinden değerlendiren ve bu da onları cinsiyetçi normlara uymaya teşvik eden bir bakış açısını yansıtıyor.

Bu tür temsiller, Siyah kadınların kapasiteleri, güçleri ve bağımsızlıklarına dair önemli yönleri göz ardı etme eğılimindedir. Bu nedenle, Siyah kadınları sadece

fiziksel güzellikleriyle tanımlayarak, onların toplumsal ve profesyonel başarılarına dair değerli katkılarını göz ardı edebilir. Ayrıca, bu tür temsiller, Siyah kadınları kolay hedefler veya çaresiz bireyler olarak resmetmeye teşvik edebilir, bu da önyargılara yol açabilir ve kişisel ve profesyonel yaşamlarını olumsuz etkileyebilir. Bu bağlamda, medyanın, kadınların toplumsal ve profesyonel rollerine dair olumsuz etkileri göz önüne alınmalı ve daha kapsayıcı, çeşitli ve güçlendirici temsillere odaklanmalıdır. Bu, toplumun daha adil ve eşitlikçi bir yapıya evrilmesine yardımcı olabilir.

McRobbie'nin ifade ettiği gibi, dergiler ve medya genellikle kadınlar üzerinde büyük bir etki bırakır ve kadınların nasıl temsil edildiği, nasıl algılandığı ve toplumsal cinsiyet rollerinin nasıl inşa edildiği konularında önemli bir rol oynar. Medya, toplumun genel algısını etkileyebilir ve bazı kadınlar için normatif davranışları, görünüşü ve rolleri  ekillendirebilir. Cinsiyetçi temsiller, kadınların kendilerini değersiz hissetmelerine ve toplumsal normlara uymaya çalışmalarına neden olabilir. Bu, kadınların kendi kimliklerini ve potansiyellerini sınırlayabilir. Medyanın kadınları yanlış veya ayrımcı şekillerde temsil etmesi, cinsiyet eşitsizliğini güçlendirebilir ve kadınlara yönelik ayrımcılığı normalle tirebilir.

Ancak medya, pozitif ve güçlendirici temsiller sunarak da toplumsal cinsiyet normlarına meydan okuyabilir. Bu, kadınların farklı rollerde, vücut tiplerinde ve ge mi lerde temsil edilmesiyle mümkün olabilir. Medyanın bu tür temsilleri, kadınların kendi kimliklerini daha olumlu bir şekilde değerlendirmelerine ve toplumsal cinsiyet e itsizliğiyle mücadele etmelerine yardımcı olabilir.

Sonuc olarak, medyanın kadınları nasıl temsil ettiği ve nasıl temsil etmesi gerektiği önemli bir konudur ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği üzerinde büyük bir etkiye sahip olabilir. Bu nedenle, medyanın kadınları daha olumlu, güçlü ve çeşitli bir şekilde temsil etmesi önemlidir.

2.4.2 Medya Etkisi Teorisi

Laden'ın yaptığı araştırma, tüketim dergilerinin toplumsal dönüşüm süreçlerindeki rolünü anlamak için önemli bir katkı sunuyor gibi görünüyor. Bu tür dergilerin toplumun kimlik inşası ve bireylerin yaşamlarını nasıl etkilediğini anlamak, popüler kültürün gücünü ve etkisini anlamak için önemlidir. Ayrıca,

tüketim dergilerinin farklı topluluklara nasıl hizmet ettiğini ve çeşitli grupların kimliklerini nasıl şekillendirdiğini anlamak, toplumsal çeşitliliğin önemli bir yönünü vurguluyor gibi görünmektedir. Tüketim ve kimlik arasındaki bu ilişki, tüketim dergilerinin görsel ve yazılı içeriklerinin nasıl bir araç olarak kullanıldığını anlamak için önemlidir.

Cibuti'deki Fransız etkisinin azalması, ülkenin medya ve kadınların temsiliyi nasıl değiştirdiğini gösteren önemli bir dönüm noktası olmuş gibi görünüyor. Cibuti medyasının özgürlüğü arttıkça, Cibutili kadınları daha iyi yansıtmaya ve onları daha çeşitli bir şekilde temsil etme fırsatı bulduğunu belirtmek önemlidir. Bu, kadınların daha güçlü, bağımsız ve kendi hayatlarının sorumluluğunu üstlenen bireyler olarak tasvir edilmesine olanak tanımış gibi görünüyor.

Bu değişiklikler, Cibuti'deki toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunurken, aynı zamanda Cibutili kadınların saygınlığını artırmış ve onların farklı kimliklerini ve deneyimlerini daha iyi temsil etmiştir. Medyanın, toplumun algılarına ve değerlerine büyük etkisi olduğundan, bu değişikliklerin Cibuti toplumunun kadınlara daha olumlu bir şekilde bakmasına yardımcı olduğunu düşünebiliriz. Bu da, medyanın kültürel dekolonizasyon sürecine katkıda bulunduğunu göstermektedir. Cibuti'deki medya, ülkenin yerel kimliğini güçlendirmeye ve kadınların toplumdaki rollerini iyileştirmeye yardımcı olan önemli bir araç haline gelmiştir.

Kadınların medyada nasıl temsil edildiği, genellikle dergilerin amaçlarına, yayın türlerine, hedef kitlelerine ve kültürel normlara bağlıdır. Dergiler, okuyucularının ilgi alanlarını ve tercihlerini yansıtmayı hedeflerler. Bu nedenle, kadınların temsilleri de derginin özelliğine göre şekillenir. Medya, son yıllarda kadınların daha çeşitli ve kapsayıcı bir şekilde temsil edilmesine yönelik artan talebe yanıt vermiştir. Birçok dergi, geleneksel cinsiyet rollerine meydan okuyan ve farklı geçmişlere, vücut tiplerine ve mesleklere sahip kadınları vurgulamaya çalışmıştır.

Bu, kadınların pozitif ve güçlendirici bir şekilde temsil edilmesi, kadınlarla ilgili sosyal sorunları ele almak ve güzellik standartlarını sorgulamak için önemli bir adımdır. Ancak, her derginin bu yönde aynı çaba göstermediğini ve bazılarının hala geleneksel cinsiyet kalıplarını sürdürdüğünü veya kadınları nesneleştirebileceğini unutmamak önemlidir. Sonuç olarak, medya temsilleri kadınların toplumsal cinsiyet rollerini etkileyebilir ve kadınların farklı kimliklerini

ve deneyimlerini daha kapsayıcı bir şekilde yansıtmaya potansiyeline sahiptir. Bu nedenle, medyanın bu konuda sorumlu bir şekilde hareket etmesi ve kadınları daha çeşitli ve olumlu bir şekilde temsil etmesi büyük önem taşır. Marwa dergilerinde veya başka özel yayınlarda kadın temsili incelemek için en iyi yaklaşım, güncel sayıları detaylı bir şekilde incelemek veya derginin makaleleri, reklamları ve görselleri üzerinde bir içerik analizi yapmaktır. Bu şekilde dergide kadınların nasıl tasvir edildiği ve temsil edildiği hakkında daha ayrıntılı bir anlayış elde edebilirsiniz.

Marwa dergilerinde veya başka özel yayınlarda kadın temsili incelemek için en iyi yaklaşım, güncel sayıları detaylı bir şekilde incelemek veya derginin makaleleri, reklamları ve görselleri üzerinde bir içerik analizi yapmaktır. Bu şekilde dergide kadınların nasıl tasvir edildiği ve temsil edildiği hakkında daha ayrıntılı bir anlayış elde edebilirsiniz. Marwo, 2022 yılında Cibuti'de başlatılan önemli bir girişimdi. Toplumun milletvekili olan A of Culture'a (2022) göre, bu girişimin amacı, kadınların girişimcilik hedeflerini gerçekleştirmelerini teşvik etmek ve ekonomik liderler olabilmeleri için gerekli becerileri ve kaynakları edinmelerine yardımcı olmaktır. Marwo dergisi, kadınlara teknik eğitim, iş tavsiyeleri ve beceri geliştirme programları gibi hizmetler sunmayı hedefliyordu.

Bu tür girişimler, kadınların ekonomik bağımsızlıklarını artırma ve liderlik rollerini üstlenme fırsatlarını teşvik edebilir. Derginin içeriği, bu amacın nasıl uygulandığını ve kadınların nasıl temsil edildiğini gösterme açısından önemli bir göstergedir. Bu nedenle, içerik analiziyle derginin kadın temsili üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu daha iyi anlayabilirsiniz.

Görsel 7: Cibuti: Marwo'nun kadınları Yazan: Sabine Grandadam - 8 Mart 2013, 09:21 tarihinde yayınlandı

Siyah kadınların dergilerdeki temsili konusunda gösterdiğiniz duyarlılık ve dikkat önemlidir. Marwa Dergi gibi moda ve yaşam tarzı dergileri, kadınların güzellik standartlarına, moda trendlerine ve sağlıklı yaşam tarzına olan ilgilerini yansıtabilir. Ancak, bu tür dergilerdeki siyah kadın temsili, stereotipleri pekiştirme veya daha kapsayıcı ve çeşitliliği yansıtma konusunda önemli bir rol oynayabilir.

Dergiler, çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik etmek ve güzellik standartlarına meydan okumak için daha fazla çaba harcamaya başlamış olsa da, her derginin yaklaşımı farklı olabilir. Bu nedenle, dergilerdeki siyah kadın temsili konusunda eleştirel bir bakış açısı korumak ve farklı dergilerin nasıl temsil edildiğini incelemek önemlidir. Dergilerin siyah kadınları daha pozitif, güçlü ve çeşitli bir şekilde temsil etmeleri, toplumsal cinsiyet eşitliği ve medya temsili konularına daha geniş bir bakış açısı getirebilir. Bu, medyanın daha fazla çeşitliliği yansıtmaya ve herkes için olumlu bir kimlik geliştirmeye yardımcı olabilir.

Marwa Dergi'nin çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik etmeye çalıştığını görmek olumlu bir gelişmedir. Dergilerin daha fazla siyah kadın temsili sunması, medya tarafından uzun süre sürdürülen ırkçı klişeleri sorgulamak ve çeşitli kadınları farklı rollerde göstermek için önemli bir adımdır. Siyah kadınların medyada daha geniş bir şekilde temsil edilmesi, toplumun bu kadınların kimliklerini daha fazla anlamasına ve takdir etmesine yardımcı olabilir. Bu aynı zamanda genç siyah kadınlara olumlu bir rol model sunabilir ve kendine güvenlerini artırabilir. Dergiler, güzellik standartlarına ve moda trendlerine meydan okuyarak, herkesin güzellik ve tarzını kutlayan bir ortam yaratmaya katkıda bulunabilir.

Ancak, medya hala çeşitlilik ve kapsayıcılık konusunda daha fazla çalışma yapmalıdır. Stereotipleri sürdüren veya sınırlı bir temsili teşvik eden dergiler hala mevcut olabilir. Bu nedenle, medya tüketenler olarak, eleştirel bir bakış açısı sürdürmek ve medyanın daha fazla çeşitlilik ve kapsayıcılık sunmasını teşvik etmek önemlidir.

3 ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

Bu bölümün ilk kısmında araştırma stratejisi incelenecektir. Daha sonra nitel bir yaklaşım ve vaka çalışması metodolojisi içeren araştırmanın tasarımı ele alınacaktır. Üçüncü bölümde, veri toplama teknikleri açıklanacaktır. Veri analizi için kullanılan yöntemler kısaca tartışılacaktır. İlginç bir şekilde, geçerlilik ve güvenilirlik konusu da ele alınacaktır.

3.1 ARAŞTIRMA TASARIMI

Bu bölümde, Voilà dergisinde sunulan içeriklerin analizini ve yorumunu yapabilmemiz için seçtiğimiz metodolojik yaklaşımı sunacağız. Araştırmamız, genel olarak Fransız kadınlarının Cibuti'de sömürgeleştirilmesinin sosyo-kültürel etkilerine, özelde ise Voilà dergisinin Cibuti kadınlarına yönelik görsel içeriklerini incelemeye odaklanmıştır. Araştırmanın temel amacı, sömürgecilerin Cibutili kadınların kültürü ve onuru üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu araştırma, nitel bir analize dayanmaktadır ve özellikle siyah kadınları aşağılamayı amaçlayan görüntülerin kullanımını analiz etmektedir. Nitel araştırma, "algıların ve olayların gerçekçi ve kapsamlı bir biçimde açıklanmasına yönelik araştırma" olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 39). Bu tür araştırmalar, doküman incelemelere, görüşmelere, gözlemlere ve kullanılan görsel içeriklere dayanır ve metodolojik yaklaşımın güçlü ve zayıf yönleri, kullanılan kaynaklara bağlı olarak değişebilir.

Nitel analiz, bir araştırmacının fikirlerini geliştirmesine olanak tanıyan çeşitli yöntemlere dayanmaktadır. Creswell (2007), anlatı analizi, fenomenoloji, Temellendirilmiş Teori, etnografik araştırma ve vaka çalışması gibi beş farklı yaklaşımı önermektedir. Araştırmamızda "vaka çalışması" modelini seçtik. Aşağıdaki alıntıda belirtilen sonuçlar, bu araştırmanın temel amaçlarından birini açıklamaktadır:

Voilà dergileri, örnek bir olay olarak ele alınarak durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Yin (2009: 187), nitel araştırmada "vaka çalışmasının tek bir birimin yoğun bir şekilde araştırıldığını ve çoklu değişkenlerin kullanıldığını" belirtmektedir. Robson'a (2002:178) göre, vaka çalışmaları "belirli bir çağdaş olgunun gerçek dünya bağlamı içinde birden fazla kanıt kaynağı kullanılarak ampirik olarak incelenmesini içeren bir araştırma stratejisi"dir. Bir vaka çalışması,

Gerring (2007:19) tarafından "zamanın tek bir noktasında veya belirli bir süre boyunca gözlemlenen, mekansal olarak sınırlandırılmış bir olgu (bir birim)" olarak tanımlanmaktadır.

Simons'a (2009) göre, bir vaka çalışmasının temel amacı, her bir örneğin özelliklerini, farklılıklarını ve bireyselliğini araştırmaktır. Vaka çalışması analizi, bir olayın nasıl ve neden meydana geldiğini anlamak için kullanılabilir (Wimmer ve Dominick, 2006). Stake'e (1995:2; Simons, 2009:4'te atıfta bulunulmuştur) göre vaka, özel, karmaşık ve işlevseldir. Vaka çalışması araştırmalarında araştırmacı, "veri toplama, yorumlama ve raporlama ana aracı"dır (Simons, 2009:3). Bu tanımlamalar, vaka çalışmasının temel amaçlarını ve araştırmacının rolünü vurgulamaktadır.

Kesin ve sınırlı bir dönemin incelenmesi, geniş bir dönemin incelenmesi kadar önemlidir, çünkü bu tür sınırlı odaklanmış çalışmalar, bir sosyal durumun, bir grup insanın, bir bireyin, bir kurumun, bir tarihsel olayın veya başka herhangi bir sosyal gerçeğin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlar (Poisson, 1991, s. 12). Bu nedenle, çalışmamızda sadece birkaç kişiyi ele aldık ve belgeleri inceledik, çünkü bu sınırlı kapsam, daha ayrıntılı bir analize olanak tanıdı. Nitel veriler, belge analizi kullanılarak toplanmıştır. Hedeflenen vakalar hakkında bilgi içeren yazılı ve görsel verilerin analizi, doküman analizi olarak bilinir (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 187). Bu tür bir analiz, hem hedeflenen vakalar hem de bu vakalar hakkında çeşitli bilgilere ulaşmak için oldukça etkili ve faydalıdır. Sonuçlar, yazılı ve görsel verilerin incelenmesi sonucu somutlaşır.

Nitel araştırma, ölçme veya sayısallaştırmaya odaklanmayan bir yaklaşımı benimser. Bu yaklaşım, genellikle yorumlayıcı bir analize olanak sağlamak amacıyla sözlü veri (bazen nadiren görüntü veya müzik) toplamayı içerir (Auger ve Al, 2008, s. 143). Nitel araştırma yaklaşımı, yorumlayıcı bir analizin mümkün olabilmesi için sözlü veri toplama işleminden oluşur.

3.2 ARAŞTIRMA STRATEJİSİ

Sömürgeciliğin Cibuti'deki sosyo-kültürel yaşam üzerindeki etkisine odaklanan çalışmamızda, arşiv araştırması yöntemini kullandık. Araştırma stratejimize göre, verilerin toplanması için çeşitli arşiv araştırması türleri kullanıldı: literatür incelemeleri, araştırma sentezleri, veri tabanı arşivleri, web siteleri, fotoğraflar ve bloglar gibi iç kaynaklar dahil. Tarihçiler ve coğrafyacılar,

arşiv kaynaklarını birincil kaynaklar olarak tanımlarlar. Bu kaynaklar, iş ve özel belgelerin yanı sıra kamu arşivlerinde saklanan resmi olmayan devlet belgelerini de içerir. Bu kaynaklar, kişisel mektuplar, günlükler, seyir defterleri ve toplantı tutanakları gibi belgeleri içerebileceği gibi planlar, fotoğraflar ve raporları da içerebilir (Davison, 2003).

Araştırmacı, Voilà dergisinin hem çevrimiçi hem de basılı yayınlarını topladı ve satın aldı. Derginin ana temaları belirlendi ve bu temalar çerçevesinde reklamlar ve makaleler incelendi. Metin analizi, dergi metnlerinin daha derin sosyal anlamlarını, ima edilen çağrışımları ve çeşitli yorumlanabilir yöntemleri araştırmayı amaçladığı için analitik ve yorumlayıcı bir disiplin olarak kabul edilir. Orijinal arşiv belgelerinden bilgi ve kanıt elde etmeyi içeren araştırmaya arşiv araştırması denir. Arşivler, bireylerin, kurumların veya her ikisinin iddialarına ve faaliyetlerine ilişkin tarihsel belgeler, kayıtlar ve diğer kaynakları içerir. Bu belgeler, tarihsel önemi olan nesneleri korumak ve gelecekteki kullanımlar için erişilebilir kılmak amacıyla saklanır.

Arşiv araştırmanın faydaları:

- ❖ Veriler araştırmacının fiziksel olarak bulunmadığı bir yerde kaydedildiğinde, arşiv araştırması deneklerin yanıt önyargılarını azaltabilir.
- ❖ Birçok arşiv verisi daha önce toplandığı için araştırmanın daha basit ve genellikle daha ucuz olmasını sağlar.
- ❖ Arşiv araştırması, deneylerden elde edilen teorilerin ve sonuçların "gerçek dünyayı" yansıttığını ve sadece yapay veya basit laboratuvar ortamlarında var olmadığını doğrulamaya yardımcı olur.
- ❖ Bu yöntem, araştırmacıların yeni deneyler ve hipotezler geliştirmesine yardımcı olabilir. Örneğin, kadın vücut şekillerine yönelik mevcut tercihleri değerlendirmek için bir deney, Playboy modellerinin ölçümlerine dayalı bir arşiv çalışmasına dayanarak yapılabilir.

3.3 VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Çalışmamızda toplanan veriler, dergi metnlerinin içerik analizine dayalıdır. Bu dergilerin çevrimiçi sürümleri de dahil edilmiştir. Dergiler çeşitli temalara odaklanmıştır. Bu nedenle, 1931-1935 yılları arasındaki Voilà dergisi yayınlarının metinleri (editorial ve reklam içerikler) ana analiz birimi olarak kullanılacaktır. Bu amaçla amaçlı örnekleme yöntemi kullanıldı. Saunders ve Al

(2009), arşiv araştırmalarının, araştırmacıların amaç ve hedefleriyle uyumlu geçerli ve güvenilir veriler toplamalarına yardımcı olabileceğini öne sürmektedir. Arşiv verileri, daha önce toplanmış ve belgeler, kayıtlar, fotoğraflar veya diğer eserler gibi çeşitli biçimlerde saklanmış bilgileri ifade eder. Bu veri kaynakları, araştırmacılara tarihsel, sosyal veya kültürel bağlam açısından zengin birincil veya ikincil verilere erişmek için değerli bir fırsat sunar.

Ayrıca, arşiv verilerinin kullanılması, kalıpların, uzun vadeli eğilimlerin veya zaman içindeki değişikliklerin araştırılmasına olanak tanır. Araştırmacılar, uzun bir dönem boyunca toplanan verileri analiz ederek sosyal veya tarihsel gelişmelerin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olabilirler. Bununla birlikte, arşiv araştırmasıyla ilgili potansiyel engelleri ve zorlukları düşünmek önemlidir. Bu engeller arasında veri varlığı, eksikliği veya arşivlenmiş materyallerdeki önyargılar yer alabilir. Araştırmacılar, araştırmalarının amacına uygun olduğunu sağlamak için arşiv verilerinin gerçekliğini, doğruluğunu ve alaka düzeyini eleştirel bir şekilde değerlendirmelidirler.

Genel olarak, arşiv araştırması, uygun şekilde kullanıldığında, araştırmacının amaç ve hedefleriyle uyumlu, geçerli ve güvenilir veri toplamak için değerli bir yöntem olabilir. Ayrıca, tarihsel, sosyal veya kültürel olaylara ilişkin benzersiz bilgiler sağlar. Nitel araştırma, gözlemler, mülakatlar veya metin verilerinin analizi gibi çeşitli yöntemlerle olayların kapsamlı bir şekilde araştırılmasını ve anlaşılmasını içerir. Bununla birlikte, arşiv verileri, şu anda yürütülen araştırma çalışmasının dışında oluşturulmuş mevcut kayıtlar veya belgeleri ifade eder.

3.4 VERİ ANALİZİ YÖNTEMİ

Bu metin çalışmasında araştırma aracı olarak tematik içerik analizi kullanılmıştır. Medya özelliklerini ve bunların izleyici tutumları ve eylemleri üzerindeki etkisini değerlendirmek, içerik analizinin temel amaçlarından biridir. Wright'a göre (Berger 2000: 173), "içerik analizi, iletişim içeriğinin sistematik olarak sınıflandırılması ve tanımlanmasına yönelik bir araştırma yöntemidir, nitel analiz ya da her ikisini birden kullanabilir." Ek olarak, içerik analizi bir müdahale yöntemi değildir ve kamuoyu algılarının nasıl değiştiğini izlemek için bir temel oluşturur.

McQuail'e (2000: 493) göre, bu yöntem, "medya metinlerinin nesnel bir şekilde tanımlanmasına yönelik bir teknik olup, çıktıların sınıflandırılması, etkilerin

araştırılması ve içerik ile "gerçeklik" arasında karşılaştırmalar yapılması gibi belirli amaçlar için faydalıdır." Bu teknik, kadınların dergilerdeki temsillerini incelemek ve medyanın toplumdaki rolünü artırmak için bu çalışmayla ilgilidir. Van Zoonen (1994: 134), "yorumlayıcı araştırma geniş ölçüde çeşitlilik gösterebilir ve nitel veri toplama teknikleri gündelik hayatın anlamları hakkında fikir edinmek için en uygun yöntemdir." Bu çalışmanın odak noktası görüntüler ve kelimelerin anlamlarıdır. Roussell (2013: 15) tarafından belirtildiği gibi, "metin analizinin amacı bir medya metnindeki olası anlamlar yelpazesini bulmaktır."

Voilà dergilerinin tematik içeriğinin değerlendirilmesi, bu araştırmanın ana hedeflerinden biridir. Dergideki kadınların temsili, kadınların söylemleri ve ana temalar araştırmacı tarafından belirlenmiştir. Dergide yer alan kadınlarla ilgili haberlerin doğruluğu, kullanılan dil, okuyuculara sunulan görsel imgeler ve kadınların değişen tasvirleri, makaleleri ve reklamları değerlendirilmiştir. Araştırmacı, makalelerde, reklamlarda ve dergi kapaklarında içerik, nesnellik, bağlam, önerilen anlam ve kadın temsilleri gibi konuları incelemiştir. Voilà dergisinin editoryal kimliğini şekillendiren temel konular, seçilen reklam ve editoryal içeriklerle özel bir vurgu almıştır.

3.5 GÜVENİLİRLİK VE GEÇERLİLİK

Geçerlilik, bir ölçüm aracının ne kadar doğru ölçtüğünü gösteren en önemli kriterdir ve ne ölçtüğünün doğru bir şekilde yansıtılmasını ifade eder. Bu aynı zamanda bir fırsat olarak da görülebilir. Başka bir deyişle, geçerlilik, bir ölçüm aracıyla tespit edilen farklılıkların, test edilenler arasındaki gerçek farklılıkları ne kadar doğru bir şekilde yansıttığını belirler (Kothari, 2004). Veri geçerliliği ve güvenilirliği açısından, arşiv araştırmasının birçok avantajı bulunmaktadır. İlk olarak, arşiv verileri genellikle geçmiş olayların doğrudan ve filtrelenmemiş bir temsili olarak kabul edilir. Bu, benzersiz bir bakış açısı sağlar ve sosyal veya tarihsel bağlamlara ilişkin bilgilere erişim sunar. Araştırmacılar, belirli bir zaman diliminde oluşturulan orijinal kaynaklara veya belgelere erişebilirler. İkinci olarak, arşiv verileri, hatırlama yanlılığına veya öznel yorumlara daha az duyarlı olduğundan, diğer veri kaynaklarına kıyasla daha güvenilir olabilir. Veriler, olayların gerçekleştiği dönemde toplandığı veya oluşturulduğu için, ilgili kişilerin hafızalarından veya kişisel önyargılarından daha az etkilenir. Çalışmanın geçerliliğini sağlamak için bir dizi adım atılmıştır:

- Veriler güvenilir kaynaklardan toplanmıştır. Veri toplama tarihi ve saati, arşiv kaynakları ve ilgili bağlamsal ayrıntılar hakkında ayrıntılı bilgi sağlanmıştır. Bu belgeler, çalışmanın güvenilirliğini ve şeffaflığını destekleyecektir.

- Veri analizi için net bir kodlama çerçevesi veya analitik yaklaşım oluşturulmuştur. Kodlama veya analiz prosedürünün ilgili tüm veri kaynaklarında düzenli olarak uygulandığından emin olunmuştur. Kodlayıcılar arası geçerliliği ve güvenilirliği artırmak için sürece birden fazla araştırmacıyı dahil etme olanağı değerlendirilmiştir.

Saunders ve diğerleri, standart olmayan araştırma metodolojilerinin sonuçlarının gelecekte tekrarlanabilir olmayabileceğini, çünkü bu metodolojilerin toplandığı anın gerçekliğine odaklandığını belirtmektedirler. Nitel araştırmacılar, sosyal dünyanın karmaşık ve sürekli değişen yapısı nedeniyle, bu gerçekliğin koşullarının zaman içinde değişebileceğini ve bu durumun çalışmanın tekrarlanmasını zorlaştırabileceğini kabul etmelidirler. Sonuç olarak, sosyal araştırmalar, kontrollü bir ortamda yürütülen bilimsel araştırmalar kadar kesin ve tekrarlanabilir olmayabilir. Lincoln ve Guba (1985), nitel araştırmacıların istikrarsız bağlamları dikkate almasının önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ancak bir araştırmacı olarak tamamen objektif olmanın mümkün olmadığı kabul edilmelidir. Araştırmacının, katılımcıların cevapları üzerinde bilinçsiz önyargılar taşıma olasılığı vardır ve katılımcılar bazen araştırmacının duymak istediği cevapları vermeye eğilimli olabilirler (Østbye ve diğerleri, 2004).

4 SONUÇ

4.1 SONUÇ

Sonuç olarak, sömürge edebiyatındaki sözde "yerli" Cibuti kadın imajının, yalnızca Cibuti'nin durumunun sömürgeci bir okumasını sunabilecek olan, Cibuti'deki genel sömürge politikası paradigmasından sapmadığı söylenmelidir. Gerçek koşullara göre hayal edilen, idealize edilen ya da şeytanlaştırılan ya da yazar/yazar-sömürge yönetiminin ajanı tarafından hayal edilen bir toplumda kadın bu çok yönlü bakış. Bu tasavvuru yapılandıran yönler, elbette, 19. yüzyıldaki birçok akımın varisidir, ama aynı zamanda Avrupa'da 1789 Fransız Devrimi'nin ardından Avrupa'daki devrim sonrası dalganın egzotik bir üretiminin meyvesidir. Fransız sanatsal ve edebi söyleminde ve ifadesinde beden özgürlüğünün keyfinin sonuna kadar çıkarılmasıdır.

Sömürgeci etki, hem sömürgeleştiren hem de sömürgeleştirilmiş ülkelerde tasarım üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Yerleşimciler, sömürgelerin görsel manzaralarını ve iç mekanlarını şekillendiren kendi mimari stillerini, mobilyalarını ve iç dekorasyonlarını yerleşik bölgelere tanıttı. Şehircilik ve şehir planlaması, sömürge sonrası şehirlerin yapısı üzerinde kalıcı sonuçları olan yerleşimcilerin ihtiyaçlarından da etkilendir. Sömürge etkisi, yerleşimcilerin zevklerini ve taleplerini karşılamak için geleneksel tekniklerin ve tasarımların uyarlanmasıyla yerel zanaatları da etkiledi. Dahası, sömürgeleştirilmiş bölgelerin fotoğraf, resim ve medya yoluyla görsel temsili, genellikle kolonyal klişeleri aktardı ve güç hiyerarşilerini güçlendirdi.

Bununla birlikte, kolonyal etki ve tasarım arasındaki ilişkinin karmaşık ve nüanslı olduğunu not etmek önemlidir. Kültürel melezleşme, direniş ve sömürgeleştirilmiş halkların sahiplenilmesi unsurlarını içerebilir. Bu etkinin etkileri de derindir ve bugün birçok ülkede hissedilmeye devam etmektedir. Sömürge etkisinin tasarım üzerindeki etkisini anlayarak, sömürge sonrası bağlamlarda estetiği ve yaratım biçimlerini şekillendiren çok sayıda faktörü daha iyi değerlendirebiliriz. Aynı zamanda, çağdaş tasarımda güç ilişkileri, kültürel sahiplenme ve farklı kültürel perspektiflere ve ifadelere değer verilmesi üzerine eleştirel düşünmeyi ateşlemeye yardımcı olur.

4.2 ÖNERİLER

Aşağıdakiler, Cibuti'de sömürgeciliğin tasarım kültürü üzerindeki etkisine ilişkin araştırmanın sınırlamalarıdır:

- ❖ Sömürge dönemiyle ilgili sınırlı tarihsel kaynaklar: Mevcut tarihsel kaynaklar eksik, eksik veya taraflı olabilir. Bu, sömürgeciliğin tasarım kültürü üzerindeki etkisini ve kadınlara nasıl davranıldığını kapsamlı bir şekilde incelemeyi zorlaştırabilir.
- ❖ Bilgiye erişim: Bazı bilgi kaynaklarına erişim, özellikle dil sorunları veya sahada veri toplama ile ilgili diğer sorunlar nedeniyle kısıtlanabilir. Bu, çalışmanın mevcut verilerinin yetersiz olmasına neden olabilir.
- ❖ Tarihsel anlatılarda önyargı: Mevcut tarihsel anlatılar, tarihin anlatılması ve yorumlanmasına katkıda bulunabilecek önyargılı veya sömürgeci görüşlere sahip olabilir. Kaynakları incelerken bu önyargılar dikkate alınmalıdır.
- ❖ Sömürge bağlamının karmaşıklığı: Sömürgecilik süreci, yerleşimciler ve yerli halklar arasındaki çok çeşitli etkileşimleri ve dinamikleri içerir.

Bu özetleme son cümlesi, araştırmanın önemini ve bu tür sınırlamaların bilinmesi gerekliliğini vurguluyor. Araştırmanın önemini anlamak ve sınırlamaları kabul etmek, gelecekteki çalışmaları daha etkili hale getirmek için önemlidir. Bu, daha fazla araştırma yapmak ve Cibuti'nin kültürel tarihini daha kapsamlı bir şekilde incelemek için bir temel oluşturur. Bu tür bilinçli bir yaklaşım, araştırma alanında daha derinlemesine anlayışlar elde etmek için faydalı olacaktır.

4.3 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu çalışmanın bulgularına dayanarak, bu Cibuti çalışması için önerilerde bulunulabilir, sömürgeciliğin Cibuti'nin tasarım kültürü üzerindeki etkisine ilişkin gelecekteki araştırmalar için bazı öneriler:

- ❖ Derinlemesine arşiv araştırması: Yerel ve uluslararası tarihsel arşivlerde kapsamlı bir araştırma, Cibuti'deki tasarım kültürü üzerindeki sömürgeciliğin etkisini daha iyi anlamak için daha fazla bilgi ve kaynak sağlayacaktır. Bu, fotoğrafları, hükümet raporlarını, gazeteleri ve mektupları gibi belgesel kaynakları içerebilir.

- ❖ Multidisipliner yaklaşım: Tarih, antropoloji, mimarlık, kültürel çalışmalar ve tasarım gibi disiplinleri bir araya getiren bir yaklaşım, sömürgeciliğin tasarım kültürü üzerindeki etkisinin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlayacaktır. Ek olarak, sömürgeleştirmenin görsel sanatlar, tekstil ve zanaat uygulamaları üzerindeki etkisinin daha az araştırılmış yönlerini ortaya çıkarabilir.
- ❖ Saha çalışması: Yerel topluluklar ve zanaatkârlarla yapılan saha çalışması, sömürgeciliğin tasarım kültürü üzerindeki etkisine ilişkin Yerli bakış açılarını ve ilk elden gözlemleri sağlayacaktır. Bu, tarihsel bilgileri modern bakış açılarıyla birleştirecektir.
- ❖ Karşılaştırmalı çalışmalar: Sömürgeciliğin tasarım kültürü üzerindeki etkisinin benzerlikleri ve farklılıkları vurgulamak için Cibuti ile özellikle Doğu Afrika'daki diğer sömürgeleştirilmiş ülkeler arasındaki karşılaştırmalı çalışmalar yapılmalıdır. Bu, daha kapsamlı bir bakış açısı ve bölgenin kolonyal dinamiklerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Bağımsızlığını kazandıktan sonra Cibuti'nin kültürel politikalarının kapsamlı bir incelemesi, yerli tasarım kültürünü korumak ve geliştirmek için alınan önlemlerin ne kadar etkili olduğunu değerlendirmeye yardımcı olabilir.
- ❖ Çağdaş etkilerin değerlendirilmesi: Cibuti'deki tasarım kültürü üzerindeki modern etkiler, özellikle teknoloji, küreselleşme ve uluslararası kültürel etkileşimlerle ilgili olarak incelenmelidir.

Sömürgeciliğin Cibuti'nin tasarım kültürü üzerindeki etkisine ilişkin gelecekteki araştırmalar, mevcut araştırmanın kısıtlamalarını dikkate alarak ve daha kapsamlı ve derinlemesine bir analiz için yeni ışıklar açarak, ülkenin kültürel tarihindeki bu önemli döneme ilişkin anlayışımızı derinleştirebilir. Bu önerileri takip ederek, daha kapsamlı ve kapsamlı bir analiz için yeni ışıklar açabiliriz.

KAYNAKÇA

- Barthes, R. (1993). Göstergebilimsel Serüven, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Beksaç , E., & Akkaya, T. (2000). Avrupa Resim Sanatı. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Borchert, T. H. (2014). Masterpieces in Detail Early Netherlandish Art From Van Eyck to Bosch. Münih-London-New York,10.
- Bourdieu, Pierre (1990) “Social Space and Symbolic Power” içinde Bourdieu, Pierre: In Other Words, Essays Towards a Reflexive Sociology, Cambridge: Polity.
- Césaire, A. (1963). Culture et colonisation. Liberté, 5(1), 15–35.
- Christelle Taraud, (2003) « Amour interdit » : Marginalité, prostitution, colonialisme [Maghreb, 1830-1962], Edition Payot & Rivages.
- CIA. „20th Anniversary of the US Embassy Bombings in East Africa.“ Central Intelligence Agency. 2. 4 2018. <https://www.cia.gov/newsinformation/featured-story-archive/2018-featured-storyarchive/anniversary-of-us-embassy-bombings-in-east-africa.html> (cit. 13. 3 2019).
- Creswell, John W. (2007). Qualitative inquiry and research design: Choosing five approaches. London: Sage Publications. Østbye, Helge; Knapskog, Karl; Helland, Knut & Larsen, Leif Ove (2003) Metodbok för Medievetenskap, Malmö: Liber AB.
- Cutbill C. And Peter J. Schraeder. Djibouti under Guelleh.“ Encyclopædia Britannica 2018. <https://www.britannica.com/place/Djibouti/Culturallife#ref280759> (cit.31.3 2019).
- Çamdereli, M. (2006). Reklam Arası, Konya: Tablet Kitabevi.
- D. LEENAERTS, Le magazine français Vu (1928–40) : Naissance de l’information visuelle et utopie de la substitution de l’image photographique au texte écrit. In : Elective Affinities. Leiden, Pays-Bas : Brill-Rodopi, 2009, pp. 159-171.

Daniel, H. (1971). *Encyclopedia of Themes and Subjects in Painting*. New York: INC Publisher, 109, 110.

David Styan "Djibouti: Small State Strategy at a Crossroads", *Third World Thematics: A TWQ Journal*, Vol. 1, No. 1, 2016, s. 79-91.

Dervişcemaloğlu B. (2010). *Göstergebilim*, İzmir: Ege Üniversitesi, Ege Edebiyat Dergisi / Ağustos / 2016 <http://www.ege-edebiyat.org/docs/493> pdf.

Fitzpatrick, S. (2009). *Covering Muslim Women at the Beach: Media Representations of the Burkini*. UCLA Center for the Study of Women Thinking Gender Papers [online]. Available at: http://repositories.cdlib.org/csw/thinkinggender/TG09_Fitzpatrick. [Accessed 16 October 2013].

Fourie, P.J. (2007). *Media Studies: Media History, Media and Society*. Vol. 1. 2nd ed. Landsdown: Juta.

FRICKER, Miranda, 2007 *L'injustice épistémique : le pouvoir et l'éthique du savoir*. Cambridge, Oxford University Press.

G. FEYEL, Naissance, constitution progressive et épanouissement d'un genre de presse aux limites floues : le magazine, Lavoisier, In : *Réseaux*, 2001/1, 19-51.

Gauntlett, D. 2002. *Media, gender and identity: An introduction*. London: Routledge.

Gender Links. 2015. *Dolce and Gabbana advert* (online). Available: <http://www.genderlinks.org.za/article/dolce-and-gabbana-advert-2008-12-30> (accessed January 2015). GL – see Gender Links.

Genevey, P. (1970). *L'Afrique noire dans le monde*. *Études internationales*, 1(4), 4–11. <https://doi.org/10.7202/700055ar>.

Gilles Boetsch, Jean-Noel Ferrié. (1999) *La mise en scène du maghrébin dans l'illustration populaire durant la période coloniale*. Jean-Robert Henry et Luciennes Martini . In *Littératures et temps colonial : métamorphoses du regard sur la méditerranée et l'Afrique*, Edisud.

Gökalp, G. (1998). Göstergebilim Açısından Bir Şiir Değerlendirmesi: ‘Bir Sözlükte Kitap Adları, Ankara, Düzenleyenler: Özarslan, M., Çobanoğlu, Ö .

Gripsrud, Jostein (2002) Mediekultur – mediesamhälle, Daidalos:Göteborg.

Hall, S. (1997). Representation – Cultural Representations and Signifying Practices. London: Sage Publications Ltd.

Hall, Stuart & du Gay, Paul (1996) Question of Cultural Identity, London: Sage Publications.

J-M. CHARON, « Historique » chapitre premier, Jean-Marie Charon éd., La presse magazine. La Découverte, 2008, pp. 8-20.

J-P. BACOT, La naissance du photo-journalisme : le passage d’un modèle européen de magazine illustré à un modèle américain, In : Réseaux, numéro 151, 2008, 12.

Kadamy, Mohamed. “Djibouti: Between War and Peace.” Review of African Political Economy, vol. 23, no. 70, 1996, 511–521. JSTOR, www.jstor.org/stable/4006341. Accessed 19 Mar. 2020.

Kleiner, S. F. (2013). Gardner’s Art Through the Ages a Global. (Fourteenth Edition).nBoston: Wadsworth Cengage Learning, 536.

Küçükerdoğan, R. (2005). Reklam Söylemi, İstanbul: Es Yayınları

Laden, S. (1997). Middle-class matters, or, how to keep whites whiter, colours brighter.

Laden, S. (2001). Consumer magazines for black South Africans. Scrutiny2. 6(1):3–16. doi: 10.1080/18125440108565977.

Lenaerts, Lutgart, et al. “‘This Pasture Is Ours since Ancient Times’: An Ethnographic Analysis the Reduction in Conflicts along the Post-1991 Afar-Tigray Regional Boundary.” The Journal of Modern African Studies, vol. 52, no. 1, 2014, 25–44. JSTOR, www.jstor.org/stable/43302095. Accessed 31 Mar. 2020.

Levy, B.A., Gong, Z., Hessels, S., Evans, M.A., & Jared, DNI06). Understanding print: Early reading development and the constribuions of home literacy

experiences *Journal of Experimental Child Psychology*, 93(1), 63-93.
<https://doi.org/10.1016/j.jeeep.2005.07.003> .

LUGONES, Maria, 2008 « La colonialiste du genre », *Mondes & savoirs autrement*, 2, printemps : 1-17.

Marie Bugeja, « Pour l'évolution des femmes musulmanes », *La Française*, 28 avril 1934.

McRobbie, A. 1996. More! New sexualities in girls' and women's magazines. In: Curran, J.; Morley, D. and Walkerdine, V. eds. *Cultural studies and communications*. New York: Arnold, 172-194. Curran, J. and Gurevitch, M. 1991. *Mass media and society*. New York: Oxford University Press Inc.

Panofsky, E. (1934). Jan Van Eyck's Arnolfini Portrait. *The Burlington Magazine for Connoisseurs*, 372(64), 117-127.

Rnyck, P. (2016). *Resim Nasıl Okunur "Eski ustalardan ders"*. İstanbul: Hayalperest Yayınevi.

Wilkes, A. (Editor). (2011). *Great Paintings the World's Masterpieces Explored and Explained*. New York: DK Publishing, 28, 29.